Rigas Awiſe

Redakzijas un ekſpedizijas adreſe: Rigâ, Maſâ Grehzineeku eelâ Nr. 2.
Redakzijas un ekſpedizijas telefons Nr. 549.

Awiſe iſnahk katru deenu, iſnemot ſwehtdeenas un ſwehtku deenas.

Sludinajumi makſâ: par ſihku rakſtu rindinu pehz teksta 10 kap., preekſchpuſê 30 kap.

Pirmais gads.

Makſa ar peeſuhtiſchanu:		bez peeſuhtiſchanas:	
par 1 gadu	5 rbl. 50 kap.	par 1 gadu	4 rbl. — kap.
„ ½ „	2 „ 80 „	„ ½ „	2 „ — „
„ ¼ „	1 „ 50 „	„ ¼ „	1 „ — „
„ 1 mehneſi	— „ 80 „	„ 1 mehneſi	— „ 40 „

№ 33. Zeturtdeen, 22. auguſtâ. (4. ſeptembrî). 1902.

Architekts
Konſtantins Pehkſchens
dſihwo tagad Romanowa eelâ Nr. 13, dſ. 5. 882a

Lihwbehrſes ſahles lauku atahla iſnomaſchana
notiks Lihwbehrſes muiſchâ **29. auguſtâ 1902. gadâ** ſahkot no pulkſten 10 rihtâ. **Apſkatiſchana eeſahkot no 25. auguſtâ ſch. g.** 889a

Baltijas kritiſkais jautajums

Naw zilweka, kam nebuhtu ſaws paſaules jeb dſihwes uſſkats. Ari maſak iſglihtotam ir ſawa pahrleeziba par to, kas launs un labs, kas leels waj maſs, kas laime un nelaime. Katrs no jaunibas deenam dabun ſinamus uſſkatus no ſawas apkahrtnes, no tam, ko redſ un peedſihwo, ko dſird un laſa.

Tâ tad ari Latweeſcheem arweenu bijuſchi ſinami uſſkati par muhſu ſemes ſadſihwes buhſchanu, ſinamas ſozialas un politiſkas idejas. Tikai ſchis idejas pehdejôs gadu deſmitôs eewehrojami groſijuſchâs un naw pee wiſeem weenadas.

Pusgadu ſimteni atpakal politiſkee un ſozialee uſſkati Latweeſcheem bij doti un eepoteti no muhſu Wahzeeſcheem. Kâ tas arweenu mehdſ buht, dotee uſſkati wairak nahza par labu dewejeem, nekâ nehmajeem. Scho uſſkatu pamats bij ſekoſchs: Wahzu tautibai muhſu peekraſtê lemts waldit par Latweeſchu tautibu; pehdejâ paſtahw tik preekſch ſemakâm ſchkiram, tâ ka wahrdi „Latweeſis" un „ſemneeks" ir ſinonimi; Latweeſchu tautas naw, bet ir tik „Latweeſchu (ſemakâ) kahrta". „Latweetim", kas grib paſeltees widejâ waj augſtakâ ſadſihwes ſtahwoklî un peeſkaititees pee iſglihtoteem, wajag pahrwahzotees, iſturetees par Wahzeeti un ſkatitees uſ Latweeſcheem un winu tautibu zaur tâm no Wahzeeſcheem dotâm brillem. Pehz ſcheem uſſkateem Wahzu tautibai tika peeſchkirta ſinama ariſtokratiſka nokrahſa. Wahzu tautibu, Wahzu dſimumu eeraudſija par ko augſtaku. Tâ domaja ne tik Wahzeeſchi, tâ beidſot domaja ari paſchi Latweeſchi. Latweeſchu dſimumu daudſkahrt paſchi Latweeſchi eeraudſija it kâ par kaunu, un tadehl publejâs to ſlehpt, zik tas bij eeſpehjams. Tolaik nekur Eiropâ augſtakâs ſchkiras nejutâs tik augſti pazeltas pahr ſemakâm ſchkirâm, kâ muhſu Baltijas peekraſtê.

Saprotams, ka tahda kahrtiba Wahzu ſchkiram bij patihkama un mihla, un ka tai peekehrâs ari tee Latweeſchi, kureem iſdewâs no Latweeſchu tautibas atſwabinatees. Uſ ſchis kahrtibas dibinajâs wiſa wezâ Balteeſchu dſihwes kahrtiba, ſenakee Balteeſchu ideali, ſenakais Balteeſchu patriotiſms. Reformas, kas wareja apgahſt ſcho kahrtibu un atnemt wahzeetibai winas ariſtokratiſko rakſturu, tadehl dſiki tika eenihſtas. Wezajam Balteeſchu Wahzu patriotam wiſa dſihwe buhtu iſlikuſês bez preeka un jaukuma, ja wahzeetibai buhtu atnehmuſchi teeſibu, ſkatitees uſ Latweeſcheem no augſchas. Pee Baltijas Wahzeeſcha dſihwes laimes peedereja, eeraudſit ſewi ſawa Wahzu dſimuma dehl par augſtaku radijumu un peeſchkirt ſew teeſibu uſ augſtaku waldoſchu ſtahwokli. Praſiba, atſiht Latweeti par ſew lihdſteeſigu, winam iſlikâs kâ zenſchanâs, atnemt wahzeetibai winas dabiſkâs priwilegijas.

Augſchminetâs programmas neaprobeſchotâ waldiſchana tika trauzeta zaur tâ ſaukteem Latweeſchu tautiſkeem zenteeneem, kas ſahkâs ar „Peterburgas Awiſchu" dibinaſchanu. Jaunâ mahziba, kahdu Kriſchjans Waldemars pirmais ſludinaja, greeſâs pret agrakâs kahrtibas pamatu. Wina wehſtija, ka Latweeſchi naw kahda ſemaka kahrta, bet ir tauta, un ka ſchis tautas dehleem un meitam, kas nahk pee augſtakas iſglihtibas un pazelas augſtakâs kahrtâs, naw lihdſ ar to japahrwahzojas, bet japaleek un jaturas pee Latweeſchu tautibas, un tadehl ari ſarunâs jaſeekopj Latweeſchu waloda ſenak leetotâs Wahzu walodas weetâ.

Tâ kâ Latweeſchu jaunee zenteeni greeſâs pret Baltijâ waldoſchâm augſtakâm ſchkiram un nahza par labu ſemakâm, tad wineem peemita ne tik nazionals jeb tautiſks, bet ari liberals rakſturs. Jauno zenteenu liberaliſms, kas praſija ſemneeku ſtahwokla uſlaboſchanu, paſchwaldibas iſplatiſchanu, jaunas teeſas, labaku ſkoloſchanu u. t. t., ahtri atrada wiſpahrigu atbalſu. Leelakâ daļa ſem tautiſkeem zenteeneem ſaprata weenigi brihwprahtibas ideju. Turpretim zenteenu iſtâ nazionalâ puſe, Latweeſchu tautibas un walodas pazelſchana ſadſihwê un attureſchanâs no pahrwahzoſchanâs, eeſahkumâ palika tik teorija jeb wahrdôs iſteikta mahziba bez praktiſkâm ſekam. Tik lehnam ſchi tautiſko zenteenu nazionalâ ideja ſahka iſplatitees. Ka ſchi iſplatiſchanâs wareja notikt pret waldoſcheem aiſſpreedumeem un ka jauno zenteenu aiſſtahwetaji pee nazionalâs idejas apſinigi waj neapſinigi tik zeeti turejâs, tas peerahda, zik loti wina preekſch jaunâs kuſtibas bij wajadſiga. Brihwprahtigee zenteeni pehz ſemakô ſchkiru pazelſchanas ſadſihwê paſchi par ſewi nebuhtu warejuſchi tahlu tikt, ja wiſi iſglihtotee un mantâ turigee Latweeſchi buhtu pa wezam pahrgahjuſchi augſtakô ſchkiru intereſes lehgert. Un tâ kâ weenigi nazionalâ ideja, proti, ka Latweeſchi ir tauta un newis tik kahda ſemaka kahrta, wareja uſturet iſglihtoto un turigo Latweeſchu ſaiti ar tautas pulku jeb ar ſemakâm ſchkiram, tad weenigi ſcho zenteenu nazionalâ puſe wareja pataiſit kuſtibu par ſtipru un ſekmigu.

Latweeſchu iſtâ tautiſkâ ideja no teorijas ſahka pahrwehrſtees praktê tikai ar Rigas Latweeſchu beedribas dibinaſchanu, un ar jaunâs Latweeſchu tautiſkas preſes iſzelſchanos. Galwenais nopelns ſchai ſinâ peekriht Bernhardam Dihrikam. Wiſpirms Rigâ un tad ari zitâs weetâs ſahka zeltees pilſonu kahrta, kas runaja latwiſki un turejâs pee Latweeſchu tautibas.

Bet naw jadomâ, ka ari tad pirmajôs laikôs Latweeſchu tautiſkee zenteeni apſinigi buhtu meklejuſchi panahkt Latweeſchu ſabeedribas pilnigu neatkaribu no Wahzu ſabeedribas tikpat dſihwê, kâ wiſpahrigôs uſſkatôs. Kaut gan teiza, ka Latweeſchi ir tauta, un kaut gan iſglihtotee un mantâ turigee Latweeſchi atſina par ſawu peenahkumu, runat latwiſki, tomehr Wahzu ſabeedribas moraliſkais eeſpaids wehl bij pahrak ſtiprs. Ka Latweeſchu ſabeedriba waretu pilnigi noſtahtees Wahzu ſabeedribai blakus un eeradumôs, uſſkatôs un domâs no tâs buht neatkariga, tas wehl ilgi nemaſ nebij tautiſko zenteenu ſaturs. Latweeſchu ſabeedribas ſchkirſchanu no Wahzu ſabeedribas wehl eeſkatija tik kâ par kahdu pahrejoſchu parahdibu. Domaja, ka Wahzeeſchu aiſſpreedumi pret Latweeſchu tautibu drihſ iſudis, ka tad tiks panahkts iſlihgums, kurſch ſaweenos abas tautibas kopejâ darbâ preekſch dſimtenes, un pehz kura Wahzu tautiba muhſu politiſkâ un ſozialâ dſihwê wairs neweenam nedos nedſ likumigas nedſ faktiſkas preekſchteeſibas. Wehl ilgi domaja, ka Latweeſcheem nahkſees peeſleetees pee Wahzeeſcheem, kureem katrâ ſinâ peeſchkihra wadoſcha lomu. Domas, ka Latweeſchi waretu pilnigi neatkarigi no Wahzu ſabeedribas nemt uſ ſaweem plezeem kahdas pilſehtas waj ſemes leetas, tik ahtri nezehlâs. Wehl paſtahweja tâs no Wahzu puſes Latweeſcheem eepotetâs domas, it kâ kad Wahzeeſchi waretu ſpehlet kahdu Latweeſchu tautibas apſargataju lomu. Par to naw jabrihnas, kad eewehrojam, zik beeſchi wehl tagad augſchminetâ laikmeta domas atrodam pat pee iſglihtoteem Latweeſcheem, kad eewehrojam, zik daudſ wehl tagad ir iſglihtotu Latweeſchu, kas atrodas moraliſkâ atkaribâ no Wahzu ſabeedribas domam, un kas wahji juht lihdſ Latweeſchu ſabeedribas neatkaribai no Wahzu ſabeedribas.

Schi Latweeſchu ſabeedribas neatkaribas ideja zehlâs no pahrleezibas, ka iſlihgums ar Wahzeeſcheem naw zerams, un ka Latweeſcheem jagatawojas, nahkamibâ nemt daudſ uſ ſaweem plezeem, ko agrak zereja neſt kopâ ar iſglihtoto Wahzu ſabeedribu. Wina radâs un ſahka lehnam augt, kad iſnihka ta eewehrojamâ reformas kuſtiba, kahda ap 1877. gadu eeſahkâs Widſemes un Kurſemes muiſchneeku landtagôs un Wahzu ſabeedribâ un wilkâs ap 4 gadi. Toreiſ, ſewiſchki Widſemes landtagâ, ſaſtahdijâs reformas partija, kas gribeja peewilkt ſemneeku aiſſtahwus pee landtaga un tâ likt pamatu kopejai darbibai ſemes labâ. Kaut gan minetâ partija nahza ar loti mehrenu preekſchlikumu, tomehr katram tahlredſigakam wajadſeja ſapraſt, ka ar to buhtu eeſahkuſês wezâs Widſemes ſadſihwes ehkas pahrbuhwe uſ jauneem pamateem, un ka lihdſ ar to Wahzeeſcheem buhtu nahzees ſaudet daudſ no ſawas tautibas preekſchteeſibam. Reformas kuſtiba atrada dſihwu atbalſu pee Latweeſcheem, un kad tagad ſkatamees atpakal uſ ſcho laiku, tad nahkam pee pahrleezibas, ka minetâ kuſtiba bij pehdejais leelais mehginajums, ſaweenot ſaſkaldito Balteeſchu ſabeedribu preekſch weenas kopejas leetas.

Reformas kuſtibai zereta panahkumu nebij. Winas pamata ideja bij leelajam Wahzeeſchu wairakumam pretiga. Tas negribeja ſchkirtees no ſawa mihlâ wezâ Balteeſchu ideala, pehz kura Baltijas Wahzeetis ir priwilegeta, ariſtokratiſka perſona, un katrs ſaprata, ka wezais ideals newareja wairs paſtahwet, jo pahrſwaru dabuja reformas projektâ ſlehptâ tendenze. Iſrahdijâs, ka tahlredſigako Baltijas Wahzeeſchu pulzinſch bij pahrak maſs. Leelakâ daļa gribeja uſturet patihkamo tagadni, nekâ no tâs ko upuret preekſch neſinamâs nahkamibas.

Kad wiſas zaur reformas kuſtibu modinatâs zeribas peewihlâs un gaiſchi iſrahdijâs, ka reformas idejai Wahzu ſabeedribâ naw nahkamibas, tad Latweeſchu uſſkati par ſatikſmi ar Wahzeeſcheem ſahka groſitees. Sahka raſtees pahrleeziba, ka Latweeſcheem no Wahzu puſes labprahtigi nekas netiks dots, un ka tâpat labprahtigi Wahzeeſchi nekad negribês atſiht Latweeſchus par ſew lihdſigeem. Uſ kopeju darbibu ar weenadâm teeſibam nebij zeribas, un tadehl Latweeſcheem bij jaſahk domat, ka teem nahkamibâ buhs jarihkojas pilnigi neatkarigi no Wahzu ſabeedribas. Domas, ka Wahzu ſabeedribai peenahkas kahda wadoſcha loma, ſahka ſuſt. Iſauga jauns uſſkats, pehz kura Wahzu ſabeedribai bij lemta weeta blakus Latweeſchu ſabeedribai, bet ne wis wairs pahr to.

Jaunâ uſſkata ſpehks parahdijâs pagahjuſchâ pilſehtu wehleſchanas kuſtibâ. No wina ſtipruma waj wahjibas atkarajas ari ſchis kuſtibas nahkotne. Jautajums, kâ lai Latweeſchu ſabeedriba noſtahjas pret Wahzeeſchu ſabeedribu, ir Baltijas iſtais kritiſkais jautajums. Winſch dod wiſâm weetejâm paſchwaldibas ſihnam iſto rakſturu. Uſ winu domâ, kad runâ par daudſ zitâm leetam.

Lai Latweeſchu iſglihtotâ ſchkira, kas ir Latweeſchu ſabeedribas wadone, to nekad neaiſmirſtu!

Populari ſinatniſki kurſi.

Populari ſinatniſki kurſi, jeb kâ tos mehdſ ſaukt ari par „tautas uniwerſitatem", ſahk ari augſtakâ weetâ atraſt peekriſchanu. Autoritatiwa atſiniba wineem iſteikta kahdâ zirkularâ, kas iſlaiſts Warſchawas mahzibas apgabala ſkolu preekſchneezibam un tagad atronas eeſpeeſts tureenes oſizialajâ laikrakſtâ „Warſch. Dnewnik". Zirkularâ laſam ſchahdi:

Wilnas mahzibas apgabala kuratora eeſneedſis tautas apgaiſmoſchanas miniſtrijai pahrſkatu par publiſkajeem wakaru kurſeem un lekzijam, kurus uſ wina pamudinajumu ſarihkoja 1900./1901. mahzibas gadâ widejo mahzibas eeſtahſchu ſkolotaji, pee kam mahzibas preekſchmeti bija literatura, wehſture, tautſaimneeziba, fiſika un fiſiologija. Miniſtrijas mahzibu komiteja, kuras zaurſkatiſchanai bij nodots minetais pahrſkats, atſina ſchahdu kurſu un lekziju ſarihkoſchanu par loti derigu un auglîgu. Schahdi kurſi un ſchahdas lekzijas war pamudinat jau paſchus ſkolotajus nodarbotees nopeetnaki ar ſinatni un katram ſawâ arodâ jo wairak eedſilinatees un neapnikatees, kâ ari tuwinatees dſihwei, wezakeem, kuri ſawus behrnus uſtiz winu wadibai. Iſejot no ſcha eeſka,

Feletons.

Juris Miloſlawſkis.

Wehſturiſks romans trijâs daļâs no M. N. Sagoſkina.
Tulkojis S n — i s.

28 (Turpinajums.)

— Paſlehpta manta! — Omlaſchs iſſauzâs. — Ko juhs domajat, ſehni? Winſch taiſchu burwis, un tapehz tas nebuhtu nekahds brihnums ... Bet waj tu muhs tik nemahni?

— Ko tas man lihdſetu? es taiſchu eſmu juhſu rokâs.

— Nu, labi, labi! parahdi mums, kur ta manta ir? — ſemſtes poliziſts eebilda.

— Ja, es jums parahdiſchu, bet wehlak juhs mani tomehr pakahrſat! Ne, wiſpirms nobeewojatees, ka palaidiſat mani dſihwu.

— Tad tu wehl uſdroſchinees ar mums te kauletees! — Omlaſchs uſkleedſa. — Parahdi mums apſlehpto mantu, gan tad redſeſim, ko ar tewi darit.

— Tâ nu gan ne! Apſolatees palaiſt mani dſihwu, tad rahdiſchu; bet ja ne, — Kirſcha peebilda ſtingrâ balſî, — tad ſakapajat mani waj gabalôs, — neteikſchu ne wahrda.

— Nu, nu, — ſemſtes poliziſts teiza, pamettis Omlaſcham ar azim, — lai noteek! Kriſtus wahrdâ tew apſolam, ka atlaidiſim tewi uſ brihwâm kahjam un neaiſkahrſim ne matu, ja tikai parahdiſi apſlehpto mantu.

— Waj pateeſi ſehni, — Deewa wahrds?

— Deewa wahrds! — Omlaſchs un ziti beedri atkahrtoja, — mehs tew neaiſkahrſim ne matu un atlaidiſim ar godu.

— Nu, tad peedihkſat, labee ſehni! Buhs paſcheem grehks, ja mani peewilſat, — Kirſcha teiza.

— Nepeewilſ tikai tu muhs; mehs tewi nepeewilſim, — Omlaſchs atbildeja. — Ubaloj, nem winu pee rokas; es eeſchu papreekſchu, un juhs, ſehni, iſdalatees pa abâm puſem ... tikai uſmanatees, ka winſch ne-eeſpruhk meſchâ. Es winu paſihſtu: tas ir wiſai iſmanigs tehwinſch! Tomila, panem walgu lihdſi: kas ſin, warbuht tikai mahnas, tad tuhlin wareſim turpat pakahrt.

— Ah, luhk, tur ir lahpſta, — ſemſtes poliziſts eeſauzâs. — Mehs taiſchu nerakſim ſemi kailâm rokam!

Kirſcha weda winus pa taku, kas ſteepâs uſ ſahdſchu. Gribedams wiſpirms nowilzinat laiku, winſch lahgu lahgam apſtahjâs un gahja loti lehnam, atbildedams uſ ſawu pawadonu draudeem un ſkubinajumeem, ka winam wajagot pahrleezinatees no daſchadâm eewehrotâm ſihmem, waj winſch ſchos wedot pa pareiſu zelu. Nowedis winus lihdſ baſnizinai, winſch apſtahjâs, ahtri pahrlaida azis pa wiſu apkahrtni un pahrleezinajâs, ka wina Kaſaki wehl naw eeraduſchees norunatâ weetâ. Brihdi kluſejis, winſch teiza, ka newarot iſpildit winu wehleſchanos, ja tee neatraiſot winam rokas.

— Nemaſ neruhpejees, brahlit, — Omlaſchs atbildeja, — parahdi mums tik to weetu, gan jau tad par rakſchanu mehs gahdaſim paſchi.

— Ja, tad nu gan daudſ iſrakſat! — Aiſkrahzeetis pawihpſnaja; — paſlehptu mantu newar wis rakt tâ kurſch katrs: tur ſawa ſina un mahzeſchana!

— Teeſa, kas teeſa, — ſemſtes poliziſts peeſihmeja. — Es daudſreiſ eſmu dſirdejis, ka bez loba ſinataja paſlehptu mantu — nekâ rokâ dabut! ja nepaguhſi laikâ iſteikt: „amen, amen, atdarees!" tad ej ween un meklê to zitâ weetâ.

— Nu, nu, labi! atraiſat winam rokas, — Omlaſchs pawehleja, — bet tâ ka uſmanatees, ſehni! Es winu no azim neiſlaidiſchu!

Kad Kirſcham rokas bij atraiſitas, winſch papraſija lahpſtu, apwilka pee baſnizinas leelu rinki un noſtahjâs tam widû; pehz tam, noſchukſtejis daſchus neſaprotamus wahrdus un teikdams, ka wajagot noklauſitees, waj paſlehptâ manta nahkot uſ augſchu, waj turpretî ejot uſ leju, nogulâs un peelika auſi pee ſemes. Sahkumâ winſch nedſirdeja neneeka: wiſs bij tik kluſu; taiſchu beidſot winſch ſadſirdeja attahlu pakawu troksni.

— Nu, kas ir, waj war ko manit? — Omlaſchs nepazeetigi nopraſija.

— Ja, ja, — Aiſkrahzeetis atbildeja, — wiſs eet uſ preekſchu kâ nahkas, tikai newajag pahrak ſteigtees. Es tagad ſahkſchu rakt ſemi, un juhs pa tam ſaſtahjatees rinkî aiſ nowilktâs ſtrihpas; tikai peeluhkojat, ka nekuſtatees! Mantai peelikti ſtipri ſargi: to ahrâ dabut nenahkſees weegli.

— Klauſ', — ſemſtes poliziſts eejautajâs baiſu pilnâ balſî, — waj tik naw no paſcha nelabâ apſehſta?...

— Kâ nu bez nelabâ, draudſin! — Kirſcha atteiza ſwarigâ balſî. — Tas kahrdinatajs ir pilns wiltus gudribas un luhkos juhs iſbeedet! Tikai newajag baiditees! Lai jums rahditos neſ' waj kas, paleekat meerigi uſ weetas ... un pate ſwarigakâ leeta: neſkatatees atpakal!

— Kas par mulkibam! — Omlaſchs eeſauzâs, neuſtizigi wehrodamees uſ Kirſchu. — Es nekad ne-eſmu dſirdejis, ka nelabais — lai Deews muhs no ta paſargâ! — rahditos no rihteem, kad gaili jau ſen deenas nodſeedajuſchi!

— Ja ne-eſi dſirdejis, tad ziti dſirdês no tewis. Stahjatees rinkî, nerunajat ne wahrda, ſkatatees uſ ſemi, un lihdſ ko parahdiſees no ſemes uguntina, tad ſaturat duhſchu.

Ne wahrda nerunadami, wiſi ſaſtahjâs rinkî ap Kirſchu, kas kahdu brihtinu tſchukſtejis, eeſahka rakt, loti lehni iſmeſdams lahpſtu pehz lahpſtas...

— Klau, — Omlaſchs eetſchukſteja „ſemſtes jariſchkam", — waj nedſirdi? ... pakawu troksnis!...

— Deewa dehl, zeet jel kluſu! — ſemſtes poliziſts atbildeja dreboſchâ balſî.

— Zſſſ! ... ko juhs tur! ... Ne wahrda! — Aiſkrahzeetis noteiza, peedraudejis ar pirkſtu.

Trokſnis nahza arweenu tuwak un bij ſadſirdams jau ſkaidraki.

— Es dſirdu balſis! — Omlaſchs eerunajâs, nemeerigi luhkodamees wiſapkahrt. — He, tu, burwi!...

— Zſſſ!...

— Ja tu buhſi eewedis muhs kaut kahdâs lamatâs, tad ...

— Zſſſ!...

— Waj buhſi reiſ kluſu? — Tomila tſchukſteja, peegruhſdams tam ar elkoni.

— Muhs teeſcham grib eelenkt! — Omlaſchs eekleedſâs un iſrahwa no joſtas leelu naſi.

— Ech, brahlit, eſi jel rahms! — Ubalojs tam eetſchukſteja, — nelabais mums tik mahna azis ...

Semſtes poliziſts nerunaja ne wahrda; winſch nedrihkſteja pakuſtinat ne luhpas un ſtahweja kâ peenaglots.

— Klauſatees, ſehni, — Kirſcha teiza un mitejâs rakt, — ja juhs nepaliekſat reiſ meerâ, tad nebuhs wairs labi! Wehl nahks daudſ leelakas leetas, tikai nebihſtatees, ſtahwat rahmi un neſkatatees atpakal; gan es ſinaſchu, kas darams.

Omlaſchs apkluſa un, wehrigi noſkatidamees uſ Aiſkrahzeeti, ſekoja wina kuſtibai. Pa tam no kruhmeem parahdijâs weens Kaſaks, tad otrs ... treſchais ...

— Nu, ſehni, — Aiſkrahzeetis eeſauzâs, — leeta eet uſ beigam: ſaturat duhſchu! ... Schurpu Maliſch, ſcheit ſchurpu!

— Nodewiba! ... — Omlaſchs eekleedſâs, ſagrahba Kirſchu pee apkakles un norahwa gar ſemi.

— Ja kahds no wineem kuſteſees no ſawas weetas... — winſch draudeja, iſzehlis galſâ naſi.

Peepeſchi atſkaneja ſlintes ſchahweens ... Omlaſchs eekleedſâs, gribeja durt ar naſi, kas bij pagreeſts pret Aiſkrahzeeſcha kruhtim, taiſchu Kirſcha atrahwâs atpakal, un laupitajs, eekahrſtedamees nogahſâs nedſihws ſemê. Ubalojs un Tomila iſrahwa ſawus ſobenus, taiſchu tai paſchâ azumirklî, Kaſaku pihkeem ſaduriti, nogahſâs lihdſâs Omlaſcham.

Pa wiſu ſchi trakſcha laiku ſemſtes poliziſts ne-eedroſchinajâs ne pakuſtetees un, noturehams wiſu to par ſahtanâ mahneem un mulkinajumu, ſtoſtidamees no bailem, murminaja kahdu luhgſchanu.

Kad uſ Aiſkrahzeeſcha doto ſihmi, divi Kaſaki nehmâs ſaſeet winam rokas, winſch neſpehja wairs noturetees un eekleedſâs, kâ aprprahtigs: — Atkahpees, ſahtan! atkahpees! ſchi weeta ir ſwehta, — atkahpees!...

— Ko tu te wehl klaigâ?! — Kirſcha winam uſſauza, — ſchos welnus neatbaidîſi ne ar kruſtu, ne lahſteem!

— Ko tas noſihmê? ... — ſemſtes poliziſts eeſauzâs, ſamulſis luhkodamees wiſapkahrt, it kâ buhtu ſaudejis prahtu. — Omlaſch!... Ubaloj!... Tomila!...

— Ko nu kleedſ welti, — tik ſtt neweena neſaſaukſi; mehs ar teem jau iſdarijamees, tagad nahk tawa reiſe ...

— Ak, tehtini mihlee! Tâ tad mehs eewiltnati lamatâs? ...

— Kâ pats redſi! ... tikai nebaidees, nekaunojees! Sehni, walgu winam kaklâ, un pakahrt pee pirmâs apſes!

— Apſchehlojees! — ſemſtes poliziſts eekleedſâs, — ko es tew nodarijis?

— Ah! ... waj juhs negribejat mani pakahrt? Dots pret dotu.

— Es jau nu ne, Deewa labâ, es ne: ta wiſa bij Omlaſcha gudriba! Es ne-eſmu teizis ne wahrda! ...

— Labi, labi, ko tur tik daudſ paplapat! Schigkaki, ſehni!

ta, komiteja iſteiza pilnigu peekriſchanu Wilnas mahzibas apgabala kuratora teizamajam uſſaukumam, pee tam atſihdama par eewehlamu, lai tikai ſinatniſko preekſchneſumu programmu, preekſchneſeji ſaſtahditu jo ruhpigaki, ſiſtematiſkaki, ka kurſu dalibneeki eeguhtu zik eeſpehjams pamatigakas ſinaſchanas, ne tikai ween pawirſchi eepaſihtos ar daſchadeem preekſchmeteem. Peekrihtot mahzito komitejas domam, tautas apgaiſmoſchanas miniſtrs paſinojis par to Warſchawas mahzibas apgabala kuratoram, lai winſch ari ſchai leetâ waretu ſpert wajadſigos ſolus.

Redſams, ka tautas apgaiſmoſchanas miniſtrija atſihſt ſchahdu populari ſinatniſku kurſu ſarihkoſchanu par derigu un eeteizamu neween preekſch kurſu apmeklētajeem jeb klauſitajeem, bet ari preekſch lekziju turetajeem, wideja ſkolu ſkolotajeem. Zik no augſchejeem zirkulara iſteikumeem noredſams, tad miniſtrija ir tajâs domâs — kas teeſcham ari pareiſais — ka klauſitajeem tas atnes leelaku ſwehtibu, ja kurſôs nerunâ tuhlin par deeſin zik daudſeem preekſchmeteem, bet par kureem runâ, par teem, zik eeſpehjams, pamatigaki, un ka kurſi taptu ſarihkoti wairak ſiſtematiſki. Minetam zirkularam ir wiſadâ ſinâ wiſpahreja noſihme.

Laikrakſtu apſkats.

× „Peterb. Wedomoſti" paſtahſta atgadijumu, ka Tomſkas pilſehtas grahmatdrukataju ſawſtarpigâ palihdſibas beedriba ſawâ 8. auguſtâ noturetâ ſehdê iſſlehguſe no goda beedru ſkaita P. J. Makuſchinu, paſihſtamo Sibirijas darbineeku, grahmattirgotaju un drukataju, laikrakſta „Sibirſkaja Schiſn" redaktoru un iſdeweju. Eemeſlu tam pehdejais dewis zaur to, ka no ſawas drukatawas atlaidis, uſ tipografijas pahrwaldnitaja Poſochina pagehrejumu, bes kahdas wainas diwus ſawus burtlitſchus. Beedribas preekſchneeziba, pamatodamâs uſ ſtatutu noteikumeem, peepraſija no Makuſchina eemeſlu atlaiſchanu, kadehļ minetee burtlitſchi atlaiſti no weetam, lai teem tad waretu iſſneegt pabalſtu. Bet uſ trim peepraſijumeem beedriba nedabuja nekahdu atbildi. Pataujajot pakaļ, dabuja ſinat, ka burtlitſchi naw nekahdu wainu nodarijuſchi. To paſinoja beedribas pilnai ſapulzei, kura uſ tam gandrihſ weenbalſigi nolehma ſawu goda beedri iſſlehgt. No iſſlehgtâ beedribas kaſê eemakſatos 100 rbl. nolehma iſmakſat winam atpakaļ.

× Wairak reiſes eſam laſijuſchi „St. Petersb. Zeitungâ" aiſrahdijumus uſ muhſu Kijewas tauteeſchu, L. Behrſina, M. Bruneneeka un P. Reja Wahzu literaturas gabalu iſdewumeem ſkolu leetoſchanai, ar Kreewu wokabulu peedewam. (Mums ſchee iſdewumi naw nahkuſchi rokâs.) Tâ nupat aiſrahdits uſ P. Roſeggera ſtahſtu iſdewumu („Ruſſiſche Schulausgabe"). Atſaukums ſkan it atſinigi. Tur ſtarp zitu laſam:

„L. Behrſina un M. Bruneneeka kgeem leeli nopelni pee tam, ka wini jaunlaiku Wahzu dſejneekus dara pee eetamus Kreewu ſkolam. Winu iſdoteem Th. Storma („Immenſee" un „Die Söhne des Senators"), Wildenbrucha („Das edle Blut" un R. Baumbacha („Frau Holde") rakſteem peeweenojas pabam no drukas iſnahkuſchais Roſeggera ſtahſtu krahjumiſch. Zaur to Kreewu ſkolenam top dota rokâ jauna laſama weela. — Lihdſ ſchim wina azim tikai reti tahwa no mahzibas programmas un ſkolas tradizijam atſkiri ſehtai ſkatitees pahri. Skolas iſdewumeem iſraudſitee Roſeggera ſtahſti buhs it noderigi klaſê, kurâ pee mums, kâ gadu deſmiteem gimnaſijâs un realſkolâs laſija tikai Hauffa „paſazinas", u. t. t."

Eekſchſeme.

Peeminas zelſchana Jurim Alunanam, kâ „Tw." rakſta, Jelgawâ 18. auguſtâ iſſchkirta tahdâ wihſê: uſ nelaika kapa (pee Wirzawas baſnizas) leekams melna Sweedru granita ſtabs un Bornholmas granita plahte pahr kapu. Darbus uſnehmâs iſweſt J. Tikuma kunga akmenu kaltuwe (Jelgawâ) un tos nobeigt jo ahtrâ laikâ, tâ ka ap ſeptembra widu wârês notikt atklahſchana.

No Walkas. Swehtdeen, 18. auguſtâ, ſcho rindinu rakſtitajam gadijâs apmeklet ſchowaſar populari palikuſcho „Friedricha muiſchas parku", kur todeen bija ſarihkots „feierwerkis". Schint parkâ, kuru pa waſaras laiku noihrejuſe kahda beedriba, ekonoma ekſiſtenzes nodroſchinaſchanas labad pa ſwehtdeenam teek ſarihkoti „tautas ſwehtki" ar „uguņoſchanu". Lai maſiſglihtako publiku buhtu weeglak eeſpehjams atwilinat uſ parku un bufeti, tad peenahzigi teek gahdats: par daudſ apſoloſchâm programmam, feierwerkeem un, kas tas galwenakais, par brihwu deju pee kaut kuras muſikas kapeles, kas kaiſligos dejas zeenitajus uſtur uſ dejas grihdas no plkſt. 9—2 nakti. Waj wiſi programmas ſolijumi maſ ari teek pilditi, par to, kâ redſams, iſrihkotajeem neruhp, jo ſcho ſwehtdeenu „feierwerka" iſrihkojums pahrwehrtâs weenigi „dejâ", kas wilkâs no pulkſten 8 wakarâ pee kahda Anderſona ragu orkeſtra. „Feierwerka" programma ſem „paſihſtamâ pirotechnika A. Lukaſchewitſcha wadibas no Reweles" ſaſtahweja uſ afiſcham (au weenigi uſ tâm) iſ 1) „ekſpodejoſchas mahjas, 2) ſemes lodes, 3) pahwa aſtes, 4) ugunigas ſaules, 5) Turku mehneſcha, 6) kapriſem ar leelgabalu ſchahweeneem u. t. t., un iſ muſikas preekſchneſumeem no Mahla orkeſtra". Bet, tawu nelaimi, Lukaſchewitſchs ar wiſeem „feierwerkeem" bija aiſmirſis eeraſtees, tapat kâ nebij eeradees ari weetejais Mahla orkeſtris. Schahdi parka ſwehtki ar wiſu Schindlera bruhſcha alu ir wehl pahraki par Rigas jubilejas iſſtahdes „putnu plawas" ſarihkojumeem, jo tur maſakais bij gahdats par peenahzigu apgaiſmoſchanu, kamehr Walkas „vogelwieſê" walda pilniga Egiptes tumſiba. Tumſchais parks ar ſawâm aleejam attihſta tikai ſemus inſtinktus. Schehl, ka ſchahdâ kahrtâ teek rikſets ar „tautas" puhli; kur beedribai wajadſeja ruhpetees par kauſchu prahta attihſtiſchanu, tur teek ſtrahdats pee winu juhtu notrulinaſchanas. — Rudens jau klaht, paldees Deewam, buhs gals ari wiſeem „tautas ſwehtkeem" un „feierwerkeem", paliks wehl tikai „tautâ" atminas no 1902. gada waſaras ſwehtdeenu nakts ſtundam ar wiſeem winas raibumeem un, warbuht, ari ſilumeem, kad pee iſdewibas mahjâ wareja pahrneſt pat kahdu punu uſ pakauſcha waj peeres. Es.

No Rujenes. Scheſeenes Saweeſigâs beedribas pirmais preekſchneeks, E. Ringenbergs, pehz ilgas ſlimibas 10. auguſtâ ſlehdſa ſawas azis uſ muhſchu. Wihrs paſchâ ſpehkâ, nepilnus peezdeſmit gadus wezs. 13. auguſtâ nelaika iſdſiſuſchâs meeſas iſwadit uſ Behrtuku kapeem bij ſapulzejuſchees Rujenes baſnizâ ſimteem pawaditaju no wiſadâm aprindam, bes tam Saweeſigâ beedriba, krahjkaſes direkzija un Rujenes brihwprahtigee ugunsdſehſeji. Ugunsdſehſeji ſawu nelaika dibinataju un lihdſſchinejo beedri neſa neſchus no baſnizas lihdſ kapſehtai, kamehr winu karags bij tehrpees ſehru drahnâ. Nelaikis bij krahjkaſes direktors un ugunsdſehſeju beedribas dibinatajs, wairak gadus preekſchneeks un lihdſ beigâm beedrs. Pee kapa mahzitajs Bära kgs ſiltôs wahrdôs uſteiza nelaika uſtizibu un darbibu. Pehz tam runaja atſinibas wahrdus un nolika wainagus uſ kapu: krahjkaſes direktors Bergſona kungs, kaſes wahrdâ, Rujenes brihwprahtigo ugunsdſehſeju wahrdâ, ſkolotajs Leepina kgs, Saweeſigâs beedribas aiſſtahwis u. z. Nelaikis bij wihrs, kas 24 gadus Rujenê darbojees un wiſur peedalijees, kur kas labs un derigs preekſch Rujenes tika eerihkots, un tadehļ ilgi ſche ſajutis robu, kahdu nahwe padarijuſe. K.

No Nurmiſcheem. 18. auguſtâ ſch. g. weetejâ Kempu biſchkopibas beedriba notureja ſapulzi Paitmales pag. ſkolâ pee Leelupa kga. Sapulzes dalibneeku bij eeradees, deemſchehl, gauſchi maſ, tâ ap 15—20. Uſ deenas kahrtibas bij likti peezi punkti: 1) Wihna pagatawoſchana no augleem, medus un ogam; 2) biſchu ehdinaſchana; 3) waſku kode; 4) biſchkopibas kurſu leeta; 5) tekoſchas dariſchanas. Pahrrunaja jautajumu par wihna pagatawoſchanu ar ranga palihdſibu, kas peeſuhtits no Laukſaimneezikâs-bakteriologiſkâs laboratorijas Peterburgâ. Beedribas preekſchneeks nolaſija no laboratorijas ſaſtahdito un preekſch ſapulzes latwiſki pahrtulkoto wihndariſchanas techniſko inſtrukziju. Sapulze nolehma peepraſit laboratorijai, zik leelu wairumu ſulas war ſaraudſet ar ſinamu daudſumu rauga. Biſchu ſaimes pahrlukojot, tikpat pee ſkolotaja Leelupa kga, kâ ari pee Behrſina kga dſirnawâs atrada, ka bitem maſ medus, tâ ka wajaga zitas baribas, lai bites nenonihktu badâ. Par labako ehdinamo lihdſekli atſina ſawahritu zukuru. Tad preekſchneeks Berga kgs eepaſihſtinaja ſapulzejuſchos ar waſku kodi — maſu kukainiti, kuru klahteſoſchee dabuja apbrihnot. Schis maſais kukainitis nodara waſkôs deeſgan leelu ſkahdi, tikai deemſchehl mums nebij wehlets dſirdet, kâ winiſch iſnihzinams. Kurſu leetâ ſapulze nolehma, tos ſarihkot nahkamâ gadâ un luhgt no waldibas ſcham nolukam par labu 150 rbl. pabalſta. Tad wehl pahrrunaja par biſchu eeſeemoſchanu un zitas ſihkakas leetas, pehz kam ſapulzi ſlehdſa. Japeeſihmê, ka ſchi bij tekoſchâ gada beidſamâ ſapulze. Tâ tad beedriba ſchowaſar ſarihkojuſe tikai 3 ſapulzes, un no ſchâm trim tikai weena bij zik nezik apmekleta. Nahdas, ka muhſu ſaimneeki peegreeſch maſ wehribas biſchkopibai, un tadehļ ari beedriba, ar zentigo preekſchneeku preekſchgalâ, puhlas pee ſcheſeeneeſcheem bes kahda leelaka panahkuma. Jeschka.

No Krona Irſcheem. Te kahdi wahrdi pakaidrojumam uſ kahda P. kga ſinojumu „Rig. Aw." 1. nummurâ. Pehz muhſu wezâ ſkrihwera atzelſchanas tagad ta weetu iſpilda Odſeenas ſkrihweris Sch. kgs; lihdſ ſchim wehl par jauna ſkrihwera wehleſchanu naw ir domats. Ka muhſu pagaſts ir weens no maſakeem Widſemê, tas gan teeſa, bet ne tâ ſinotaja apgalwojums, ka tas neſpehjot ſewi uſturet. Ari tas naw pateeſiba, ka kahda dala gribot, lai pagaſtu peeweenotu pee Odſeenas. Buhs laikam tikai weens ſaimneeks, kas wehlas, lai peeweeno, jo tad winſch zer eeguht par ſawu ihpaſchumu no krona dahwinato ſemes gabalu. Ne tikai preekſch aſtoneem gadeem mums bij labi materiali apſtakli — tee ir tagad ari wehl, jo bes krona dahwatd ſemes gabala muhſu pagaſtam ir eepirkta kreetna ſaimneeka mahja, kura ari eenes wairak ſimtu gadâ. Nodokli ari mums gandrihſ naw bijuſchi leelaki par 4 rbl., un uſ preekſchu ari leelaki nebuhs, ja ne maſaki. Waj Odſeeneeſcheem, kas wehlas muhs pee ſewis dabut, tikai nemihl muhſu labee materialee lihdſekli, ne mehs paſchi Irſcheneeſchi? Wini iſleetojuſchi wiſadus lihdſeklus, lai muhs peeweenotu pee Odſeenas. Bet mehs, Irſcheneeſchi, turamees pretî un eſam tiktahl tikuſchi, ka muhs wairs nepeeweenos. Pagaſta mahja mums ari drihſ jau buhs gatawa, eerihkota pehz wiſâm ſchalaika praſibam. Tad wehl P. kgs rakſta, ka mehs garigâ ſinâ eſot tahlu Odſeneeſcheem pakaļ. Beedribu gan mums naw, tas teeſa, bet ka iſglihtibas ſinâ mehs wineem buhtu pakaļ, tas gan nebuhs tihri pateeſiba. Ja, dſerſchanas un ſtrihdus ſinâ gan mehs daſcheem kaimineem ſtahwam pakaļ. Un ka Odſeenas beedribas wiſas beidſamâ laikâ tihri ſaſchlukuſchas, tas ari ſinams. Silj.

No Behrſones. B. mahju gruntneekam Leepinam kahdas nedelas atpakaļ diwi gadus wezs puiſens, atſtahts weens pats bes uſraudſibas, peegahjis pee mahrka, kur eekritis un noſlihzis. Atſinatais ahrſts gan puhlejees ſlihkoni atdſihwinat, bet wiſas puhles bijuſchas weltas. Wezaki pahrak apbehdinati. —is.

No Kraukleem. Scheſeeneeſchi ar leelu intereſi gaida Wiranu eſera prahwas iſnahkumu. Wiranu eſers atrodas Kraukļu un Butſchauſkas robeſchâs (koti bagats ſiwim) un ir apnemts weenigi ar ſemneeku mahju ſemem; no ſchâm mahjam diwas ir rentes, bet zitas (30) par dſimtu eepirktas. Uſ plahna gar eſera malu naw wilkta ſarkana ſtrihpa, kâ robeſchas ſihme, tapehz ſcha eſera dehļ iſzehlâs teeſaſchanâs ſtarp muiſchas ihpaſchneeku un ſemneekeem ſwejas dehļ. Prahwa jau ſen kamehr ſahkuſês un ſawâ gaitâ gan apſtahjuſês, gan atkal no jauna eeſahkuſês; pa ſcho laiku ari eſers nahzis gan muiſchas, gan ſemneeku rokâs. Tagad leeta atrodas Peterburgas Teeſleetu Palatâ. Schoreiſ kâ prahwas waditajs uſſkaitams ſwejneeks St. kgs. Sp. J.

Wentspils krona meſchôs nodomats iſdarit nahkamu gadu, noſauſinaſchanas nolukâ, iſpehtijumus un mehrijumus; tapat Wezmuiſchas krona meſchôs.

Pee „Kalnamuiſchas-Terwetes Lauksaimneezibas Beedribas" Kurſemes gubernatora kungs apſtiprinajis biſchkopibas nodalu.

Leepajâ ſeptembra widû ſahkſees publiſkas lekzijas par elektrizitati. Wiſs kurſs ſaſtahweſchot no 10 lekzijam. Lekzijas turês weetejâs tirdſneezibas ſkolas kimijas ſkolotajs.

No Kuldigas. Muhrneekam M., namneeka dehlam, 16. auguſtâ bija uſnahkuſchas tik leelas monopola ſlahpes, ka bij japahrdod wiſas ſawas amata leetas. Kad tâs bija nodſertas, tad kehrees pee ſawas ſeewas mantibas un beidſot gribejis ſeewu pahrmahzit naſcha duhreeneem. Ja nebuhtu kahds kaiminſch Leepajas eelâ iſglahbis, tad buhtu krituſe droſchi ween ſawa wihra naſim par upuri. Schis M. ſtaigâ pa pilſehtu apkahrt, nedarbus daridams, logus iſdauſidams un ſahdſibas iſdaridams; bet kad teek pee ſahdſibam peekerts, tad iſleekas par prahtâ jukuſchu. Turpmak ſagaidams, ka M. taps ſuhtits alkoholiku dſeedinaſchanas eeſtahdê; tad Kuldidſneeki tiks kâ no ſehrgas walam. K. T—.

No Alſchwangas un apkahrtnes. Wiſs, kas tik ſehts waj ſtahdits, ſchogad pee mums audſis labi, un ſcho gadu waretu dehwet par ſwehtigu jeb bagatu, ja tikai leetus nebuhtu bijis par daudſ, tâ ka newar nemaſ tikt pee ſeena un labibas nowahkſchanas. Seenu ſahkâm plaut tikai julija widû, un plauſ wehl tagad. Itin labu ſeenu, kas nemaſ nebuhtu aiſlijis, warbuht neweens naw ſanehmis. Daſcham labam tas ſapuwa turpat plawâ. Ahbolinſch ſchogad audſis tik labi, kâ reti kad, bet ari tas pehz noplauſchanas daudſ zeetis no leetus. Rudſus te ſahka plaut tikai ap 6. auguſtu. Jaunee rudſu milti ne bruſku naw dreebeji, un jaunâ maiſe iſſkatas kâ puſejehla. Pehrnee rudſi gandrihſ nemaſ wairs naw dabujami nedſ uſ laukeem, nedſ apkahrtejâs pilſehtâs. Tatſchu kam tee wehl uſglabajuſchees, tee tos nepahrdod bes 4 rbl. mehrâ, kamehr par jauneem praſa ap 3—3 rbl. 20 kap. Dahrſu augli ſchogad buhs tikai kahdam retam. Dahrſu ſakņu turpretim buhs papilnam, iſnemot maſos gurkiſchus, kuru gandrihſ neweenam naw. Kartupeli ari wiſur wehlu ſahka ſemtees un tikai pehdejâs deenâs wareja ſahkt tos baudit. Ari kartupeli ir augumâ labi, tikai jabaidas, ka tee aiſ pahrleezigâ ſlapjuma neſahk puht. — —s.

Wez-Auzes meeſtam eſot jau kahdu 1,500 eedſihwotaju. Gruntsgabalus jaunu namu zelſchanai Wez-Auzes ihpaſchneeks iſdodot nomâ uſ 99 gadeem. Tatſchu preekſch meeſtiņa attihſtibas ſchahda kahrtiba newar buht noderiga, jo zaur to mahju ihpaſchneekeem teek nemta gandrihſ wiſa eeſpehja uſ ſawu ihpaſchumu dabut aiſnehmumu, ſewiſchki turpmakôs gadôs, jo neweena naudas eeſtahde ſau neaiſdos uſ kahdeem nameem, kuri paredſamâ nahkotnê pahreet zitâs rokâs, pee kam ſchim jaunajam ihpaſchneekam naw nekahdu peenahkumu pret parahdu dewejeem. Tahdôs apſtaklôs, ſaprotams, nami buhs kadween wiſi waj ne tikai nameli ween. (Tw.)

No Peterburgas. Finanſu miniſtrija 28. julijâ ſch. g. apſtiprinajuſe **„Peterburgas Latweeſchu krahj- aiſdewu ſabeedribu".** Jau ſen tapa ſajuſta ſchahdas kredit-eeſtahdes wajadſiba Peterburgas Latweeſcheem, ari labu laiku par tâs dibinaſchanu tapa runats. Tad dſirdejâm, ka pawaſari kreetns pulzinſch muhſu draudſes lozeklu, mahzitaja uſaizinajumam peekriſdami, ſadewuſchees kopâ un ſtatutus peenahzigâ weetâ eeſneeguſchi apſtiprinaſchanai. Preezajamees, ka muhſu zeribas nu reiſ peepildijuſchâs un nowehlam jaunajai Peterburgas Latweeſchu kredit-eeſtahdei ſem kreetnas wadibas — bagatas ſekmes! B.

— Peterburgâ 4. ſept. atklahs IX. ſtarptautiſko kriminaliſtu kongreſu, uſ kuru atbrauks no wiſâm walſtim ſlawenakee kriminaliſti. Uſ rihkotajas komitejas preekſchneeka, ſenatora Fonizka preekſchlikumu nodibinats pee kongreſa ſewiſchks laikrakſtu birojs, kurâ laikrakſtu koreſpondenti dabûs wiſas ſinas par kongreſâ turetâm runam un debatem.

No Somijas nahk wiſai behdigas ſinas par ſchâs waſaras plaujas zeribam. Tur wiſpahrim ſagatawojas uſ leelu neraſchu.

Maſkawâ pagahjuſchâ gadâ eenemts par pahrdotâm ſpehku kahrtem zeturtdaļmiljona rubļu. Pahrdots pawiſam puſmiljona kahrſchu ſpehlu.

Aſtrachanas gubernatoram, generalleitnantam Haſenkampfam iſteikta Wiſaugſtaka pateiziba par wina ſewiſchkeem pulineem un preekſchſihmigo rihzibu pee mehra apſpeeſchanas Uſchku-Duku zeemâ, Kirgiſu ſtepê, un Akſajas ſahdſchâ, Tſchernojaras aprinkî.

Par lauku noſauſinaſchanu un apuhdenoſchanu Eiropas Kreewijâ iſlaiſti nupat „Wald. Wehſtneſî" jauni noteikumi.

Ahrſeme.

Jauna kataſtrofa Martinikas salâ.

Martinikas salâ notikuſe pagahjuſchâ ſeſtdeenâ zaur Monpelê wulkana trakoſchanu jauna

---

— Apſchehlojees! — „ſemſtes jariſchka" eeſahka waimanat un nowehlâs pee Aiſkrahzeeſcha kahjam. — Pleht mani, ſit . . . leez noſtibat kantſchukam, dari ar mani ko gribedams . . . tikai paſchehlo, tehtin! atlaid mani dſihwu!

Semſtes polizista iſkehmotais iſſkats, wina leelâ iſſamiſiba, iſſpuruſê ſarkanâ bahrſda, pinku pinkâs ſakrituſchee mati, wahrdu ſakot, wiſa wina ahreene Kaſakeem iſlikâs tik jozīga, ka wini waj plihſa no ſmeekleem un nemaſ tik weizigi netrauzâs iſpildit ſawa wirſneeka pawehli. Tikai labſirdigais Alekſejs eeſchehlojâs par nelaimigo „jariſchku".

— Nenomaita ſcho nabaga grehzineeku, — winſch Kirſcham bilda, — Deews ar winu! . . .

— Kas par neekeem, brahlit, — Aiſkrahzeeſis atbildeja, pameſdams Alekſejam ar azim, — ſteepjat winu pee koka! . . . waj ari ne . . . pagaidat! . . . Uſklauſees, nekreetnais ſuns! Ja tu gribi, lai tewi apſchehloju, tad iſſaki pilnu pateeſibu; bet peeluhko, lihdſ ko ſahkſi iſgroſitees, tad tuhlin zilpu kaklâ! Saki, waj Juris Dmitritſchs Miloſlawſkis wehl dſihws?

— Dſihws, tehtin! Deews ſodi, dſihws.

— Tad teeſcham buhs taiſniba? — Alekſejs preezigi eeſauzâs.

— Kur winſch tagad ir? — Kirſcha turpinaja.

— Muromas meſchâ, bajara Timofeja Feodoritſcha muiſchâ.

— Waj aiſwediſi muhs uſ tureeni?

— Aiſwediſchu, tehtin, aiſwediſchu!

— Palihdſeſi mums Juri Dmitritſchu iſglahbt?

— Palihdſeſchu, manu tehtin, palihdſeſchu!

— Un kur tagad bajara Schalonſka meita, Anaſtaſija Timofejewna?

— Neſinu, tehtin!

— Neſini?

— Deews mans leezineeks, neſinu; eſmu tikai dſirdejis, ka tehws winu aiſwedis uſ kahdu Maſkawas apkaimes kloſteri, kur winas kruſtmahte kloſtera preekſchneeze.

— Waj bajaram muiſchâ daudſ kalpu?

— Labi daudſ, tehtin, pahri par ſimtu.

— Pahri par ſimtu? Waj tu runâ taiſnibu?

— Tihro taiſnibu, tehtin! Waru ſaſkaitit uſ pirkſteem: Gawrila, Antons, Fedots, Kondratijs. . .

— Tizu jau, tizu. . . Ech, lai welns parauj! tad leeta nahkſees deeſgan gruhti! . . . ar waru tur neka neiſdaris. . .

— Es jau jums palihdſeſchu, — ſemſtes polizists winu pahrtrauza, — tikai atſtahjat mani dſihwu; es ſinu meſchâ wiſas tazinas, un nakts laikâ nowediſchu juhs lihdſ paſchai muiſchai, tâ ka to nemanis neweena pate dwehſelite.

— Labi, jariſchkas kungs! — Kirſcha teiza; — ja mehs atſwabinaſim Juri Dmitritſchu, tad es tewi palaidiſchu brihwu, ſweiku weſelu; tak ja mehs manîſim, ka tu ſahkſi muhs maldinat, tad eeratſchu tewi dſihwu ſemê! Maliſch, dod winam ſirgu un peeleez diwus Kaſakus par ſargeem, un lihdſ ko ſchee mana, ka winſch taiſas laiſtees lapâs, waj ari — lai Deews winu no tam ſchehlo! — maldinat muhs pa neihſtu zeļu, tad tuhlin uſ weetas pakahrt! Es pa to ſtarpu aiſſkreeſchu pee ſawa Weeſuka: tas naw tahlu no ſcheſeenes, un tad drihſ ween juhs panahkſchu.

— Sirgeem mugurâ, draſchee ſehni! — Maliſchs uſſauza. — Ei tu, ſarkanbahrſdi, uſ preekſchu! . . . rahdi zeļu! . . . Jagailo, tu ſtahjees winam labajâ puſê, un tu, Pawſcha, turees kreiſajâ. Nu, ſehni, tad ar Deewa palihgu ſahkſim rikſchot!

III.

Tautas paſakâs un ſenlaiku teikâs iſdauſinatee leelee Muromas meſchi pat wehl muhſu laikôs uſglabajuſchi ſawu neapleedſamo ſpehju, ſajuhſminat Kreewu dſejneeku fantaſiju. Tas, kam naw gadijees braukt teem zauri, ar ſchauſmu pilnu nojauſmu eedomajas winu neiſſtaigajamos beeſoknus, ſmiltim apklahtus tukſneſchu klajumus, ſuhnam un eglu pudureem apauguſchus, nepahrejamus purwus, druhmi weentulas eelejas, nokiahſem preeſchu miljenu, kuras reiſ dihguſchas no ſehklinas, iſauguſchas par milſu kokeem, pahrdſihwojuſchas ſawu laiku un tagad truhd un ſakriht tais paſchôs weetâs, kur ſawâ laikâ lepni pazehluſchâs zitu gaduſimtenu leezineezes, winu preekſchteʒes; — wahrdu ſakot, ari muhſu laikâ daudſi eedomajâs Muromas meſchus kâ mahjokli

„Laupitajeem, kauneem gareem,
Raganam un wilku bareem."

Tatſchu, par noſchehloſchanu muhſu jaunajeem dſejneekeem un par laimi wiſeem zelineekeem, ſchee meſchi jau ſen ſaudejuſchi ſawu poetiſko rakſturu. Weltigi mehs ſahktu tajôs meklet nepahrejameem purweem eerobeſchoto grawu, kur wezôs laikôs, pehz tautas teikam, uſ ſeptineem oſoleem pazehlees Lakſtigalas-Laupitaja nepee-ejamais mahjoklis; Karatſcharowas ſahdſchâ neweens pats zilweks neſinâs ſinkahrigajam zelotajam parahdit to weetu, kur ſtahwejuſe buhdiņa, kurâ peedſimis un trihsdeſmit gadus behrna autôs ſaſehdejis ſtiprais waronis Ilja Muromezs. Par raganam nedſird wairs runajam pat ne Kijewâ; kaunee gari atrod weetu wehl tik operâs, un romantiſkee laupitaji, wajati no paſakaini ſirdigeem likuma kalpeem, no ſwehtâs Kreewu ſemes pawiſam iſſuduſchi.

Gandrihſ trihsſimts gadus atpakaļ, tas ir juku laikôs, — lai gan mehs newaram ſazit ar pilnu pahrleezibu, ka Muromas meſchôs teeſcham buhtu mahjojuſchi kauni gari, raganas un meſchainî, — ſchi tautas mahntizība bij wehl pilnâ ſpehkâ; kas atteezas uſ laupitajeem, tad, neſkatotees uſ teeſneſchu, kara wihru un wiſas ſemſtes polizijas deeſgan ſtingro rihzibu, zelſch pa Muromas meſchu bij koti nedroſchs. Daſchs labs tirgotajs, kas brauza no kahdas pilſehtas Wolgas lejas galâ uſ Wladimiru, atwadijâs no wiſeem radeem un draugeem it kâ uſ muhſchu, un ja ſweiks un weſels bij nokluwis Muromâ, tad eeſkatija par ſwehtu peenahkumu, likt noturet pateizibas deewkalpojumu Muromas brihnumdaritajeem, ſwehtajam knaſam Peterim un knaſeenei Fewronijai.

Tagad luhdſam laſitaju, nahkt mums lihdſi wisdſikakôs Muromas meſcha beeſoknôs, uſ Tjoplij-Stanu, bajara Schalonſka muiſchu. Lai laſitajs guhtu kaut zik pareiſu noſehgumu par ſchis muiſchas weentulo apkahrtni, mehs ſaziſim tikai to, ka muiſcha atradâs kahdas diwdeſmit werſtis no leelzeka un gandrihſ tik pat tahlu no Okas kraſteem, kura ſcheit tek zauri, waj, labaki ſakot, nober par robeſchu Muromas leelajeem meſcheem. Kahdas peezas werſtis no paſchas muiſchas bij jaeet pahri par leelu purwu. Schaurs, tikko ſaſkatams zelinſch lihtſchu lotſchu wijâs pa muklajeem; zelinam pa abâm puſem, zik wareja ſpreeſt no pirmâ azu uſmeteena, noſteepâs ſakas plawas; tatſchu wai tam zelineekam, kas, preezadamees par ſwaigo ſahles maurinu, eedomatos nogreeſtees ſahnus no netihrâ, grambainâ zela: ſem wilinoſchâs ſahles ſegas ſlehpâs nahwe, un weens weenigs neapdomigs ſolis ſchai beſdibena muklajâ draudeja zelineekam ar neiſbehgamu poſtu; reiſi eeſtidſis, tas nebuhtu wairs warejis bes zitu palihdſibas iſkluht uſ zeetu weetu, pee katra mehginajuma peezeltees, grimtu arween dſiļak muklajâ, un ſlihkdams ſoli pa ſolam, iſbauditu pee ſewis wisbreeſmigakâs lehna nahwes ſoba mokas, kahdas ween zilweku zeetſirdiba kahdreiſ iſdomajuſe. Purwa otrâ puſê eeſahkâs taiſni iſzirſts meſcha zelſch, kas aiſweda uſ plaſchu, purweem un meſcha beeſokneem eerobeſchotu klajumu, kur wiſâ plaſchumâ noſteepâs wezâ kloſtera muhru drupas; taiſni turpat uſ ſchim drupam bij uſbuhweta bajara Krutſchinas muiſcha. Wezais kloſtera walnis bija zelts tſchetrſtuhra weidâ; wiſôs ſtuhrôs pazehlâs apali torni, no kureem diwi, kâ likâs, bij gatawi katru brihdi ſagahſtees; tatſchu otri diwi, gan ari laika ſoba ſtipri ſagrauſti, wehl nodereja par kauſchu mahjokli. Pahr leelajeem wahrteem, uſ kureem wehl bij ſaredſamas nobrukuſchu gleſnu paleekas, kâ domajams, ſwehto Deewa wihru noſihmes, pazehlâs pa puſei nogruwis ſargu-tornis. Walna eekſchpuſê, wisgar muhri, kas noſteepâs rihta puſê, bij uſzelti bajara Schalonſka dſihwokli, kamehr pahrejo pagalma daļu eenehma kauſchu dſihwokli, leels ſirgu ſtallis un zitas ſaimneezibas ehkas. Paſchâ pagalma widû bij redſamas deeſgan plaſchas, bet ſemas baſnizas ſapoſtitee muhri. — — —

(Turpmak wehl.)

Sihkumi.

Klusas domas. *** Wezpuiſcham buht naw leela mahkſla; mahkſla ir — palikt tahdam joprojam. Weiſs-Walka.

*** Zilweka dabai ir tapat patihkamas kluhdas, kâ nepaneſamas labas puſes. A. E.

*** Weens „ar gubru ſinu", laimes ſtundâ teikts „labs" wahrds ir labaks nekâ deſmit paraſti labi darbi . . . E. W.

*** Jaunas meitenes azis prezets wihrs ir — loterijas bilete pehz iſloſejuma. Karadja.

*** Waj tas naw brihniſchkigi, ka wiſas tâ ſauktâs „laimes ſpehles" ir noleegtas — un lauliba tomehr atlauta? W. P.

Seewa, kahdu nekad netruhkſt! Ahrſts: „Nu, zeenitâ kundſe, tagad jums naw wairs ko baſchitees: pehz deenam trim, tſchetrâm juhs buhſat pilnigi weſela." — Namamahte: „Ak, ko nu daktera kungs! . . . kam tad nu mums tâ ſteigtees! — Ahrſts: [illegible] „No?! . . ."

ſchauſmiga kataſtrofa, kurgi atkal daudſ zilweku dſihwibas krituſchas par upuri. Kā wakar jau telegrammās iſſumā ſinojām, weſelas apdſihwotas weetas, weſelas ſahdſchas paſuduſchas no ſemes wirſus, ap 1000 zilweku dabujuſchi galu, beſ tam wairak ſimti zaur degoſcho lahwu wahrigi eewainoti. Schoreiſ ſemes trihze bijuſe wiſai ſtipra ari Fort-de-Franſā un ſazehluſe tur leelas bailes. Kreiſeri „Suchet" un „Tage" ſtrahdajot pee eedſihwotaju glahbſchanas un aiſweſchanas no ſalas ſeemelgala uſ deenwideem.

Naw noleedſams, kā ſchoreiſ par bojā gahjuſchām zilweku dſihwibam ſinamā mehrā jadara atbildiga waldiba. Wina eedſihwotajeem iſſkaidrojuſe, ka ne-eſot nekahda eemeſla bihtees no tahlakas kataſtrofas un neween peerunajuſe tos, palikt ſalā un dſihwot meerigi tahlak, bet naw ari gahdajuſe par to eedſihwotaju pahrzelſchanos uſ zitureeni, kuri negribeja tur wairs palikt, bihdamees no jaunas nelaimes. Kataſtrofai pirmo reiſ uſnahkot, jau waldibai bij jadſird pahrmetumi, lai gan nedibinati, jo toreiſ neweenam nawareja ne prahtā eenahkt, ka ſen iſdſiſis wulkans waretu ſahkt trakot. Turpretim tagad kriht gruhta atbildiba uſ waldibu. Naw ari jaſchaubas, ka ſchis leetas dehl Franzijā ſazelſees ſaſchutums. Komba miniſtrijai Martinikas kataſtrofa ſagatawos karſtas deenas parlamentā — daudſ karſtakas, nekā kongregaziju ſkolu ſlehgſchana. Naw nekahds brihnums, ka miniſtrija ſchint gadijumā teek gahſta.

Wahzu keiſars Poſenē.

Keiſars Wilhelms ar keiſareeni, prinziſcheem un leelu pulku zitu pawadonu eeradees otrdeen pawakarē Poſenē, kur tika ſagaidits no kara un ziwileeſtahdem, kā ari no weetejās katoļu garidſneezibas ar paſchu arkibiſkapu Stablewſki preekſchgalā, kurſch beidſot eeſkatijis par gudraku, tomehr perſonigi buht klaht pee apſweizinaſchanas. Ari keiſara eeluhgtee weeſi no Kreewijas, ap 30 augſtaku wirſneeku, Warſchawas generalgubernatora, generala Tſchertkowa wadibā, aiſbrauza ap pulkſten 8 wakarā.

Wiſpahri ſagaida, ka pa keiſara uſtureſchanās laiku Poſenē dahrdēs pahr Polu galwam atkal tahdi granſdi pehrkona rihbeeni, kā ſawā laikā no Marienburgas. Tomehr lihdſ ſchim naw nekas wehl dſirdets. Uſ wirsbirgermeiſtara apſweizinaſchanu keiſars atbildeja, ka gribot gahdat par Poſenes pilſehtas uſplaukſchanu un pleſchanos plaſchumā, peemehrijot pilſehtas gruntam wehl daſchus ſemes gabalus klaht. Polu jautajums un tautiſkas leetas wiſpahri netika ne ar wahrdu minetas. Arkibiſkapu Stablewſki keiſars wehlak pawehleja aizinat weenu paſchu ſewiſchkā audienzē. Kas un par ko tur runats, naw wehl ſinams.

Anglijas-Kinas tirdſneezibas lihgums.

Anglija noſlehguſe ar Kinu wiſā kluſumā labu tirdſneezibas lihgumu. Protams, ka Angli Kinu tur atkal leeliſki peeſchmaukuſchi. Angli jau gawileja lihdſ neſawaldamā preekā par labajeem panahkumeem; bet te nu pee lihguma parakſtiſchanas gadas keſa: Kineeſchi padarijuſchi it negaidot lihguma noteikumus no ſawas puſes tik neſkaidrus, ka wiſs lihgums ſaudē ſawu iſtho noſihmi. Angli nu newar iſbrihnetees, kahds welns eeſtrehjis Kineeſcheem prahtā, tā ſagroſit gatawu lihgumu, kuram tikai wahrdu ween wehl wajadſeja pagreeſt apakſchā. Maſ zerams ari, ka Angli no Kineeſcheem wairs ko prahtigu ſagaidis; jo Seemel-Amerikas Sabeedrotās Walſtis uſdewuſchas ſawam ſuhtnim Pekinā, Kondſcheram, tiklihdſ Kina parakſta lihgumu ar Angliju, praſit, lai tā ſlehdſ tahdu pat lihgumu ari ar Sabeedrotām Walſtim, kuras, kā redſams, negrib Angleem peelaiſt nekahdas preekſchrozibas Kinā. Tā tad jadomā, ka Kina ſargaſees dot to weenam, pehz kā ari tahro ziti, un talab lihgums un Angliju gan laikam waj nu iſputēs pawiſam, waj ari tiks ſtipri pahrgroſits.

Galwas nauda Deenwid-Afrikā.

No Pretorijas ſino, ka Transwalas gubernators Milners iſlaidis pawehli, pehz kuras katram peeauguſcham wihreeſchu kahrtas eedſimtajam jamakſā ik gada 2 mahrzinas (ap 20 rbl.) galwas naudas. Ko Milners nodomajis eeſahkt ar tik milſigu galwas naudu, naw ſchimbrihſcham wehl labi noredſams. No Anglu puſes iſſkaidro, ka ar to nodomats uſlabot ſtrahdneeku ſtahwokli; bet tas nebuhs nekas, ka tihra mahniſchanas; jo naw iſprotams, kahds labums ſtrahdneekeem no tam jagaidams, ka waldiba no ſcheem paſcheem ſtrahdneekeem peedſen tik prahwu nodokli. Drihſak jadomā, ka Milners eedomajees ar ſtrahdneeku ſweedreem nolihdſinat kahdu daļu no milſigā parahda, kurā abi ar Tſchemberlenu eegruhduſchi Angliju.

Atſaukums Holandes un treſſabeedribas leetā.

Holandes miniſtru preekſchneeks Kuipers oficieli apſtiprina to no mums jau agraki ſneegto ſinu, ka Holande nedomā peeweenotees, waj ari tikai tuwaki peeſleetes treſſabeedribai un atlaut Wahzijai eerihkot oglu ſtaziju kahdā no ſawām kolonijām. Wina ſatikſchanas un ſarunas ar Wahzijas un Auſtro-Ungarijas waldibas wihreem notikuſchas weenigi ſaimneezibas nolukā.

[illegible]

nelikumigi notikuſchu un tapehz atzelta. Pagahjuſchā ſwehtdeenā nu notika atzelto wehleſchanu weetā papildu wehleſchanas, pee kam tee paſchi 27 ſozialiſtu tautas weetneeki tapa eewehleti, tikai ſchoreiſ ar wehl daudſ leelaku balſu wairakumu, nekā pirmo reiſ.

Wenezuela. Dumpis Wenezuelā ſteepjas beſgaligā garumā. Gals winam wehl naw paredſams. Jaunakās ſinas wehſta, ka atkal 550 waldibas kareiwju 16. auguſtā pahrgahjuſchi Okumares tuwumā pee dumpineekeem. Dumpineeki mehuſchi ſew lihdſa ſaguhſtito generali Kaſtillo. 600 ſaldatu no waldibas kara ſpehka bijuſchi noſikti apſargat kahdai Wahzu ſabeedribai peederoſcho dſelſszelu, kas wed no Karakas uſ Walenſiju, bet tikuſchi no dumpineekeem ſakauti, un wiſs dſelſszelſch nu atrodotees dumpineeku warā un leetoſchanā.

Riga.

Jekaba Oſola paglabaſchana. Wakar pawakarē, ſaulitei jauki ſpihdot, guldija mihli draugi, mahkſlas kolegi un dſiļi noſkumuſchee pakalpalizeji leelajās Jahna kapōs Jekaba Oſola atdſiſuſchas meeſas wehſā ſemes klehpī. Wareja redſet, ka dahrgam nelaikim bijuſchi mihkſtoſcheem zeenitaju. Nepahrredſams bij wina pawaditaju pulks.

Pee kapa runaja mahzitajs Geiſla kgs ſilti ſajuſtōs wahrdōs par aiſgahjeju kā mihlu tehwu, tauteeti, mahkſleneeku un zilweku. Pehz iſdaritam funeralijam runaja adwokats Stumberga kgs Rigas Latw. Dſeed. Beedr. wahrdā dſiļi ſajuſtus wahrdus, peeſleedamees tautas dſeeſmai: „Mirt jaunam, mirt wezam, pusmuhſchinā ween nemirt", aiſrahdidams, zik ſahpigi tas ſajuhtams, kad nahwe laupa ſawejeem un tautai zilweku pilnōs ſpehka gadōs un wiſſwehtigakā darbibā. Schahds liktens bijis japeedſihwo muhſu tautai pee wairakeem winas zenſigeem dehleem. Kā dirigents Oſols bijis ſawā deſmit gadu darbibā nepahrſpehjams: winſch beedribu pazehlis uſ eewehrojamu mahkſlas ſtahwokli. Sawā arodā buhdams iſtis mahkſleneeks un kā zilweks ſatizigs, jautrs, tas baudijis nedalitu atſinibu un zeenibu. Mihlam draugam nowehledams ſaldu duſu, runatajs nolika uſ kapu krahſchnu wainagu. Aſaras mirdſeja daſchu behrineeku azīs, kad no Latw. Labd. ſkolas ſkolneezem atſkaneja mihlam ſkolotajam jaukas trihsbalſigas ſehru dſeeſmas. (Turpmak wehl.)

Literaturas fonds ſarihkos 8. ſeptembrī ſch. g. Purapukes wakaru.

Keiſariſkās Medneezibas Beedribas Rigas Nodaļa ſarihko 24. un 25. auguſtā medibu ſuņu lauku ſazihkſtes. Sazihkſtes ſarihkos Olaines ſtazijas tuwumā, uſ Rigas-Jelgawas dſelſszeļa.

Kreewu teatrī iſrahdes nodomats eeſahkt ſwehtdeen, 15. ſeptembrī.

Pilſehtas teatrī ſchowakar iſrahdis Schillera behdu lugu „Kabale und Liebe." Sahkums pulkſt. $7\frac{1}{2}$ wakarā. — Peektdeen iſrahdis Webera operu „Freiſchütz." Seſtdeen — G. Hauptmana „Die verſunkene Glocke."

Agenskalna teatrī ſchowakar Roſchèra operete „Wie man Männer feſſelt"; peektdeen Stahla jkdſes un Heiſela kga benefize. Iſrahdis R. Skowroneka ſtatu lugu „Das ſchwarze Schäflein."

Starptautiſka panorama. Berlines keiſariſkās panoramas nodaļa atkal atklahjuſe Rigā ſawu ſtarptautiſko panoramu un iſrahda ſawus intereſantos un pamahzoſchos ſkatus. Panorama atklahta leelā Grehzineeku eelā Nr. 8. Pirmo weetu ſtarp ſkateem eenem ſkaiſtās ainas iſ Siamas dſihwes. Panoramu apmeklet eeteizams neween geografiſku un etnografiſku ſinu zeenitajeem, bet ari ſkolneekeem.

„Auſekla" II. literariſkā wakarā ſkolotajs A. Jeſena kgs turpinaja ſawu preekſchlaſijumu par iſglihtibas gaitu, ſchoreiſ ſewiſchki apſkatidams iſglihtibas ſtahwokli jaunakā laikā. Wiswezakōs laikōs iſglihtiba bija tikai augſtakās ſchkirās, turpretim tauta pee iſglihtibas newareja tikt. Widus-laikōs gan rahdās tautas iſglihtibas ſahkumi, tomehr ſcho iſglihtibu loti kaweja katoļu garidſneeziba. Gan filoſofi un ſinatnu wihri, kā Martinſch Luters, Koperniks, Galilejs u. z. kaut zik iſſkaideja leelo tumſibu, tomehr no pilnigas, iſtas tautas iſglihtibas waram runat tikai no pagahjuſchā gaduſimtena ſahkot. Par tautas iſglihtibas attihſtibu japateizas daſcheem leeleem ſinatnu wihreem, tahlak ta laika progreſiweem zenteeneem, kuru preekſchgalā ſtahweja filoſofi Woltèrs, Delambèrs, Ruſſo u. z., bet it ſewiſchki ſaimneeziſkai attihſtibai, ruhpneezibai un technikai. Kapitali ſahka laſitees kopā, krahjās ruhpneezibā, kura atkal praſija ſtrahdneekus ar ſinamu iſglihtibas pakahpeenu. Kreewijā iſglihtiba ſahka uſplaukt tikai 60.—70. gadōs, pehz ſemneeku brihwlaiſchanas, jo agrak kapitali nebija warejuſchi tā laſitees kopā un krahtees ruhpneezibā. — Kahdas walſts iſglihtibas ſtahwokli wiſpirms noteiz tas apſtaklis, waj elementarſkolu apmekleſchana ir obligatoriſka, waj ne. Obligatoriſka elementarſkolu apmekleſchana paſtahw Seemel-Amerikas Saweenotās Walſtis, Franzijā, Auſtrijā, Sweedrijā, Norwegijā, Wahzijā, Somijā, Baltijā uſ laukeem, daſchās Kreewijas gubernās (Samaras un Saratowas) un zitur. Otrs tautas iſglihtibas praſijums ir, lai elementarſkolas, kurās leek pamatu tautas iſglihtibai un kur ſawu daſchreiſ weenigo iſglihtibu ſmelas tautas ſemakās un maſturigakās ſchkiras, — buhtu beſmakſas. Tahda iſglihtiba [illegible] Seemel-Amerikas Saweenotās Walſtis, Sweedrijā, Norwegijā u. z. Franzijā un zitur gan ſamakſā par ſkolu, bet ſchi makſa ir loti neeziga; beſ tam wehl tur atſiſch ſkolas naudu, tad [illegible] mahzibas lihdſeklus, tā ka, faktiſki ari Wakar-Eiropā paſtahw beſmakſas elementarſkolas. Tahdas ir [illegible] uſ laukeem un wiſpahr tur, kur eeweſta obligatoriſka elementarſkolu apmekleſchana. Kreewijā par elementarſkolu apmekleſchanu jamakſā. Ari Rigā par mahzibu elementarſkolās jamakſā 12—20 rbl. gadā no ſkolena (primatſkolās, kuras, pee oficielu pirmmahzibas ſkolu truhkuma, wiſadā ſinā nepeezeeſchamas, pat wehl wairak). Ta ari ir tik augſta makſa, kahdu makſat ſpehjigs ne if kurſch, kapehz ari iſſkaidrojams, ka pee mums tikdaudſ analfabetu (kraſtit un laſit nepratēju). Kamehr Wakar-Eiropas kulturwalſtis pee rekruſchu nonemſchanas atrod 0—7 proz. analfabetu, tamehr Kreewijā tahdu ir 60—80 proz. (peem. Pleſkawas gub.). Seemel-Amerikas Saweenotās Walſtis uſ 200 eedſihwotajeem nahk weena elementarſkola, Franzijā uſ 500 eedſihwotajeem, kamehr Kreewijā weena pirmmahzibas ſkola nahk uſ 2000 eedſihwotajeem. Daudſ ir ari tahdu apgabalu, kurōs naw neweenas ſkolas. Kurſemē gan likums noſaka, ka uſ 1000 eedſihwotajeem wajag buht weenai pirmmahzibas ſkolai, tomehr iſnahk tā Widſemē, kā Kurſemē uſ apm. 1800 eedſihwotajeem weena pirmmahzibas ſkola. Rigā weena elementarſkola nahk uſ 7000 eedſihw. (eerehkinot privatās elementarſkolas uſ 3500 eedſ.). Kamehr Wakar-Eiropas kulturwalſtis uſ 100 eedſihw. nahk 6—10 ſkoleni, tamehr Kreewijā un Baltijā uſ 100 eedſ. nahk tikai 1—3 ſkoleni. Seemel-Amerikas Saweenotās walſtis walſts iſdod preekſch elementarſkolam uſ katru eedſihw. apm. 4 rbl. gadā, kamehr Kreewijā tikai 20 kap. Loti augſti ſtahw tautas iſglihtiba: Seemel-Amerikā, Sweedrijā, Norwegijā u. z.; wideji: Wahzijā, Somijā, Auſtrijā; wiſai wahji Slahwu walſtis un ari Kreewijā. Zitās kultur-walſtis paſtahw tā ſauktās „tautas augſtſkolas", Kreewijā tahdu wehl truhkſt. Par idealeem jaſprauſch leelo kulturwalſtiju panahkumi un pee winu realiſeſchanas jaleek rokas katram apſinigam zilwekam. J. J.

Agenskalna Wahzu wakaras teatrī pehdejōs gadōs wadija pilſehtas teatra bijuſchais akteeris Riekhofs. Tagad Riekhofa kgs ſcho wadibu atſtahſchot ar ſchās ſeſonas beigam. Teatris materielā ſinā atneſis ſaudejumus. Redſams, ka preekſch Wahzu wakaras teatra paſtahweſchanas apſtakli naw iſdewigi.

Nikolaja gimnaſija. Sinu par Jurjewas gimnaſijas direktora Iwanowa eezelſchanu par Rigas Nikolaja I. gimnaſijas direktoru, kuru ari mehs rehz „Richſk. Weſtn." bijam uſnehmuſchi, pehdejais tagad atſauz par nepateeſu.

Manewri. Schodeen, 22. auguſtā beidſas 26. armijas korpuſa lauku manewri un kawalerija (draguni un kaſaki) atgreeſchas atpakal uſ ſeemas lehgereem.

Uſ eſplanades lauka, jaunajā parkā, eeſahka jau aiſwakar apdehſtit klajumus ar daſchadeem kruhmeem. Wehl atleek eetaiſit ſtruhklas, un jaunais parks buhs gatawa. A.

Aleſkandra tilta paplaſchinaſchanai wajadſigee pahli jau ſabihti. Pee tilta paplaſchinaſchanas ſtrahdā jau 4 mehneſchus, un wiſi darbi iſmakſās 65,000 rbl. I.

Uſ lopu baribas tirgus eewedumi tagad peeteekoſchi, kapehz ari zenas paleek lehtakas. Weenkahrſchaku ſeenu war dabuht jau pirkt par 4 rbl. birkawu, bet ihſti labs, no leetus nemaitats ſeens un ahbolinſch naw dabujams beſ 5—6 rbl. birkawā. Timotejs makſā deeſgan dahrgi. Schagada rudſu garkuhlus jau eewed pa pilnam: zenas 3—4 rbl. birkawā. Auſas uſ lopu baribas tirgus wehl ne-eewed.

Rakſtamo maſchinu leetotaju eewehribai. „Prib. Kraj" greeſch rakſtamo maſchinu leetotaju eewehribu uſ to, ka nebuhtu eeteizams ar rakſtamām maſchinam pagatawot daſchadus ſwarigus dokumentus, kas ilgus gadus jaglabā, kā, peemehram, krepoſtaktis, ilggadigus kontraktus, wekſelus u. t. t., tapehz ka ſchahdam rakſtam ir daudſ truhkumu. Wiſpirms jau rakſta krahſa ir loti neiſturiga, ſewiſchki anilina krahſa. Tad wehl ar rakſtamo maſchinu rakſtitā tekſtā weegli war iſdehſt kahdu ſkaitli; wahrdu waj ziparu, un iſdehſtā weetā ar tahdas pat ſiſtemas maſchinu eerakſtit jaunu. Pee paſtahwoſchām ekſpertiſes metodem tahdu wiltojumu nekahdi naw eeſpehjams peerahdit.

Tornakalna dahrſus ſchogad kahpuri atſtahjuſchi neaiſtiktus, kaut gan zitur tee nopoſtijuſchi waj wiſus auglu dahrſus; tomehr dahrſōs auglu ir maſ.

Wiltotas naudas atnemſchana un naudas wiltotaja apzeetinaſchana. Semneeks Iwans Pliſs, atraſdamees deeſgan ſpaidigōs apſtaklōs, neſina kā tikt pee naudas. Beidſot tas ſahka nodarbotees ar wiltotas naudas pagatawoſchanu. Schahds noſeedſigs darbs nepatika Pliſa tehwozim, Stepanam Wiſozkim, kurſch, ſwainim atnehmis diwus wiltotus rubla gabalus wakar ar teem dewās uſ poliziju. Polizija tuhlin eeradās Wiſozka dſihwokli, Gertrudes eelā Nr. 32, kur ari peemita ta ſwainis P. Dſihwokli iſkratot, polizija atrada gabalu maſwehrtiga metala, no kura bij pagatawoti abi polizijai no W. nodotee rubla gabali. Pliſs par wainigu neatſihſt. Winu apzeetinaja un leeta nodota iſmekleſchanas teeſneſim. —r.

Darba beedri. Wakar Daugawmalā, Peterburgas Ahrrigas 3. polizijas eezirkna apgabalā, ſtrahdneeki Nepſchs un Linde aiſ weza naida eeſahkta plehtees, pee kam pirmais pahrgreeja ſawu beedri, tam ar nuhju wairak reiſes eeraudams tik ſtipri pa galwu, ka Linde beſ ſamanas nokrita gar ſemi. Eewainoto noweda pilſehtas ſlimnizā. —g.

Nelaimes atgadijumi. 21. auguſtā Baltijas waggonu fabrikā ſtrahdneekam Michailam [illegible] rokas leelais pirkſts. —s.

Amalneeks P. [illegible] auſis ar ſehwelkozinu. Ta [illegible] ari wina 7 gadus wezais dehlens [illegible] tehwam pakal, bet ar nelaimigām ſekam. Behrns ſadedſis ar ſehwelkozina aſu galu auſs bungahdinu un ir tapis nedſirdigs. Waj laimeſees padarit winu dſirdigu, par to ahrſti ſchaubas. P.

Apzeetinajums. Kā jau ſinots, lautſkolu direktoram Wiſewa kgm neſen iſſagti no dſihwokla daſchadi preekſchmeti par apm. 2000 rbl. Muhſu uſzihtigai ſlepenpolizijai iſdewees 12. auguſtā ſagli Walkā apzeetinat. 18. auguſtā to atſuhtija uſ Rigu. Tas ir 27 gadus wezais un pee Rigas ſtrahdneeku oklada peerakſtitais Auguſts S. Jau ſawā 16. muhſcha gadā tas eeſahzis zeetumneeka gaitu, ir 4 reiſes ſodits par ſahdſibam ar zeetumu un tam atnemtas pat daſchas teeſibas. Schowaſar, julija mehneſi, to iſlaida no zeetuma. Winſch pat eeſwehlits ſizis Rigas zeetumu baſnizā un winam bijuſchi allaſch ſawi amata beedri un palihgi, no kureem daſchi apzeetinati kopā ar winu. P.

— No Rigas pilſehtas polizijas, ſahkot no 1. janwara lihdſ 1. auguſtam ſch. g., apzeetinati pawiſam 4,232 zilweki, no kureem:

iſſuhtiti	696	zilw.
teeſai nodoti	896	„
perſonibas iſſinaſchanai nodoti	2167	„
blandones ſeeweetes	255	„
apriņka polizijai nodoti	115	„
Rigas adreſu galdei nodoti	113	„

P.

Sagtu leetu atraſchana. Wakar iſkratija wezu dſelſchu pahrdeweja Schihda Anſenberga weikalu, Terbatas eelā Nr. 88, kur atrada 14 gabalus dſelſes, kas bija noſagti 29. leelgabalneeku brigadei. Dſelſs gabali iſſagti iſ leelgabalneeku inwentara noliktawas. Schihdinſch neſina pateikt, kur un no ka min. dſelſs gabalus eemantojis. —r.

Sahdſiba. 21. auguſtā Nikolaja eelā Nr. 76, iſ Annetes Dobel dſihwokla iſſagtas daſchadas drehbes un ſelmneezibas leetas par apm. 100 rbl. —rgs.

Ugunsgrehks. Wakar gumijas un gutaperſchas fabrikā „Prowodnik", eļļas wahritawā, zaur neuſmanigu apeeſchanos ar uguni iſzehlās ugunsgrehks, kuru drihſumā nodſehſa fabrikas ugunsdſehſeji. Saudejums uſdots par apmehram 300 rbl. Eļļas wahritawas nodaļa apdroſchinata par 2050 rbl. R.

Tirdſneeziba un ſaimneeziba.

Uſ Sibirijas dſelſszeļa, Tomſkas linijā, notikuſe 10. auguſtā leela ſahdſiba. Weſels pulks laupitaju uſbrukuſchi dſelſszeļa artelſchtſchikam un nolaupijuſchi winam 30,000 rbl. naudas, kas tam bijuſe nodota iſdaliſchanai dſelſszeļa eerehdneem. Uſbruzeju bijis ap 10 zilweku. — 8. auguſtā paglabaja Tomſkā dſelſszeļa nelaimē krituſcho maſchiniſta Andrſchejewſku un wina palihgu praktikantu Demikiſu, Rigas politechniſkā inſtituta ſtudentu. Nelaiki bija uſ pretſchu brauzeena, kas zaur ſleeſchu atſkruhweſchanu, ko laundaru rokas bij iſdarijuſchas, iſſkrehja no ſleedem.

Petrolejas tirdſneezibas ſinā Auſtrumu Aſijā Amerika Kreewijai ir ſtipra konkurente. To redſam no ſekoſchām ſinam par petrolejas eewedumeem Kinā un Japanā (ſinas ſmeltas no „Oſtaſiat. Lloyd"):

	No	Kinā		Japanā	
1899	Amerikas	4470	muzas	3460	muzas.
	Kreewijas	2650	„	780	„
1900	Amerikas	4340	„	5240	„
	Kreewijas	1340	„	160	„
1901	Amerikas	7510	„	6020	„
	Kreewijas	2256	„	520	„

Uſ Koreju eet weenigi Amerikas petroleja. Schee ſkaitli rahda, ka Kreewijas tirgotaji naw wehl tik uſnehmigi un uſbahſigi, kā Amerikani.

Rigas krona dſehreenu pahrdotawās tagad eeweſta ari tehjas un zukura pahrdoſchana.

Sinas par Latweeſchu kugeem. Rigas twaikonis General Radetzky, kapt. P. Bauers, no Annwerpenes brauzot ar ſuperfoſfatu, 20. aug. eenahza Rigā. Sweiks, kapt. Lillienthals, 19. aug. iſbrauza no Rigas ar kokeem uſ Gloſteri. Imperator, kapt. S. Behrſinſch, no Grangemuies ar oglem pehz 12 deenu braukuma, 19. aug. eenahza Rigā. Sibens, kapt. Leelkalns, 15. aug. iſbrauzis no Fowejas ar mahleem uſ Peterburgu. Rigas twaikonis Katie, kapt. Oſolinſch, 14. aug. iſbrauzis no Bigtes uſ Peterburgu. Delfin, kapt. Treu, zelā no Helſingforſas uſ Shorehamu 13. aug. enkurejis Elſingöres ſedumā. Jacob Katarina, kapt. Roſenbergs, zelā no Rigas uſ Metili, 13. aug. enkurejis Elſingöres ſedumā. Maria, kapt. Kalulnſch, no Leepajas brauzot, 14. aug. ſaſneedſis Kopenhageni.

Teeſleetu nodaļa.

Rigas apgabalteeſas 2. kriminalnodaļas ſehdē peektdeen, 23. auguſtā, iſteeſās ſchahdas apſuhdſibas:

1) pret Eichenu Rielſenu — uſ ſ. l. 1097^{1}. p. pam. (par nolaidigu rihkoſchanos twaikoni pahrwaldot);

2) pret Iwanu Menzl — uſ ſ. l. 1655. p. 1. dal., 1655. p. 5. pkt. un 1659^{1}. p. 8. pkt. pam. (par treſchu ſahdſibu ſem wainu apgruhtinoſcheem apſtakleem); Karli Jakobſonu — uſ meerteeſn. ſ. l. 169, 170. p. 5. pkt. un 170^{1}. p. 3. pkt. pam. (par pirmo ſahdſibu ſem wainu apgruhtinoſcheem apſtakleem) un Annu Adelſon — uſ meerteeſn. ſ. l. 172. p. pam. (par ſagtu mantu ſlehpſchanu);

3) pret Tatjanu Lipkinu un Fedoſju Paſchkowu — uſ ſ. l. 1643. p. pam. (par ſahdſibu pee nelaimes-atgadijuma) un Marfu Petrowu — uſ meerteeſn. ſ. l. 172. p. pam. (par ſagtu mantu ſlehpſchanu);

4) pret Ludwigu Burchardu — uſ ſ. l. 1655. p. 2. dal. pam. (par zeturtu ſahdſibu);

5) pret Semenu Selenkowu — uſ ſ. l. 9. un 1655. p. 1. dal. pam. (par treſchas ſahdſibas mehginajumu);

6) pret Leibu Pahzu — uſ ſ. l. 1681. p. pam. (par ſweſchas mantas iſſchkehrdeſchanu pahrak par 300 rbl. wehrtibā), un

7) pret Mariju Stepkowu — uſ ſ. l. 1655. p. 1. dal. pam. (par treſchu ſahdſibu). —ds.

Miruſchi.

(Diwu nedeļu ſinas.)

Jekaba k.: Kontiſts Jekabs Karpneeks, 67 g. Irma [illegible] Richter, 10 m. Wirſſekretars Roberts Guſtaws [illegible], 59 g. Charlotte Beata Herzberg, dſim. Liggers, 65 g. Mahſeeris Eiſhens Georgs Ringenbegs, 42 gadus. Galdneeku ſellis Julius Alberts Frieſe, 67 gadus. Atwaļinats ſaldats Joſeps Kütt, 74 g. Marija Erika Meta Wolf, 6 m.

Petera k.: Franziſka Karoline Kirſtein, 73 g. Wilhelmine Berta Irma Steinberg, 1 g. 6 mehn. Scharlote Amalija Sproſt, dſim. Laugmann, 78 g. Julie Scharlote Tſchernogorow, dſim. Müller, 64 g. Elmira Wilhelmina Lange, 82 g. Wladimirs Pauls Steinbergs, 8 mehn.

Doma k.: Tirgotajs Guſtaws Adolfs Schreibman, 83 g. 5 m. Tirgotajs Emils Guſtaws Hernmarck, 88 g. 6 mehn. Alwina Wilhelmina Detloff, dſim. Winter, 32 g. 6 mehn. Dr. med. Wilhelm Julius Cäſar Tiedemann, 69 g. 3 mehn. Seltkalis Guſtaws Weiſch, 86 g. Redaktors Adolfs Peterſens, 59 g.

Jahna k.: Aiſlehdſneeks Andrejs Lapeneeks, 24 g. Elwira Kriſtina Schwartzbach, 2 g. 1 mehn. Woldemars Kenga, 1 g. 4 mehn. Anna Freymann, 79 g. Strahdneeks Juris Polits, 86 g. Anna Hilda Sluhtin, 1 mehn. Martinſch Eduards Narjnja, 8 mehn. Anna Roſalija Kruhka, 2 g. 3 mehn. Sirts Balodis, 60 g. Jahnis Siwtin, 25 g. Aleſandrs Jekabs Trautmans, 6 m. Jahnis Eduards Suntis, 1 g. Woldemars Stagle, 2 g. 11 mehn. Marta Eliſabete Aiſpur, 5 m. Emilija Elſa Stagle, 1 g. 7 m. Anna Luiſe Selma Jauze, 7 mehn. 2 n. Eliſabete Swihtul, 3 n. Wilma Janſon, 4 g. Katlakalis Jahnis Kalninſch, 45 g. Eliſabete (Lihſe) Brenz, 70 g. Milda Matilda Ottilija Oſolin, 9 mehn. Marija Natalija Kalnin, dſim. Freyman, 75 g. Selma Hermanſon, 4 m. Ernſts Strik, 1 g. 10 mehn. Liſette Pukas, dſim. Zigowitſch, 81 gadu. Atraitne Liſette Hartmann, 75 g. Auguſte Ella Elſrida Emma Wiktorija Emmowiz, 10 mehn. Johanna Wilhelmina Hedwiga Dombrowſky, 7 g. 10 mehn.

(Turpmak wehl.)

Raibas ſinas.

Jauns profeſors Schenks. Wiſeem wehl buhs atminā neſen Wihnē miruſchais profeſors Schenks, kurſch ſawā laikā teizās eſam atradis lihdſekli, kā pehz patikas katra dſimta war dabut ſew waj dehlus, waj meitas. Tagad laikrakſts „Sabaikalje" ſino no Nertſchinſkas apriņka, Schilinſkajas ſtanizas, ka ſchejeenes Betmans leetojot ſewiſchku lihdſekli, kā wina ſahdſchā ſaundſimuſcho dſimumu „nokahrtot". Lai gahdatu par wihreeſchu dſimuma wairoſchanos, winſch iſlaidis neoficialu pawehli, katrreiſ pehz meitas peedſimſchanas winas tehwu kreetni napehrt. Waj ſcham lihdſeklam kahdas ſekmes bijuſchas waj ir, to, deemſchehl, laikrakſts aiſmirſis peeſihmet.

Wehſtulneeks.

A. M. — Limb. Par neuſmebibu pee daudſeem jaunajeem Jums jau taiſniba. — Juhſu noklauſitā pateeſiba deeſin waj ees zauri. Gaidiſim Juhſu apſolitās ſinas. Daudſ paldeeſu Jums. Red.

Rihtdeenas kalendars.

Peektdeena, 23. auguſts (5. ſept.). — Wahrda deena: **Kalliniks, Irinejs, Jewtichijs, Florentijs, Benjaminſch un Filips.** — Saule lez pulkſt. 5.33 min.; noreet: pulkſt. 7.11 min. Deenas garums: 13 ſtundas 38 min.

Jaunakās ſinas.

Kilē, 3. ſeptembrī (21. auguſtā). Kreewu keiſariſka jachta „Standart" ſche eeradās un turpinaja braukſchanu tahlaki pa kanali.

Schanghajā, 3. ſeptembrī (21. auguſtā). „Reiters" ſino, ka ſchkehrſchli tirdſneezibas lihguma noſlehgſchanai ar Kinu eſot nowehrſti. Lihguma parakſtiſchana tomehr wehl 2—3 deenas warot nowilzinatees dehl ſagaidamas jaunas keiſara pawehles daſchu pahrgroſijumu leetā.

St. Helenā, 3. ſept. (21. auguſtā). Wehl 1000 Buhru guhſteknu aiſbrauza ar twaikoni „Malta" uſ Deenwid-Afriku.

Telegrammas.

(Kreewu Telegrafa Agentura).

Peterburgā, 21. auguſtā. Wina Keiſariſkā Augſtiba Leelknaſs Aleſejs Aleksandrowitſchs aiſbrauza ſchodeen uſ Pariſi. — Greekijas kehniņſch ſchodeen apmekleja ahrleetu miniſtri.

Peterburgā, 22. auguſtā. Tautas apgaiſmoſchanas miniſtrs atlahwis peenemt uniwerſitates Schihdu apteekaru palihgus medizīniſkā fakultatē, lai ſaſneegtu prowiſora gradu, ſchahdā daudſumā: Maſkawas uniwerſitatē 6 prozentus, Kijewas, Odeſas, Harkowas un Warſchawas uniwerſitatēs lihdſ 20 proz., un Kaſanas, Jurjewas un Tomſkas — 15 proz.

Maſkawā, 21. auguſtā. Schodeen lika pamatu preekſchſihmigam ſkolas namam, kurā buhs telpas 1200 abeju dſimumu ſkoleneem un kas iſmakſās 230,000 rbl.

Warſchawā, 21. auguſtā. Schejeenes laukſaimneezibas beedribas greeſuſchās pee laukſaimneezibas miniſtrijas ar luhgumu, lai jaunīſlaiſtā likuma noteikumi par to, ka ſemes laboſchanas nolukā atlauts grahwjus wilkt ari pahr ſweſcheem laukeem, nahktu ſpehkā ari Wiſlas apgabalā.

Berlinē, 3. ſeptembrī (21. aug.). Zaur keiſara pawehli Poſenes zeetokſchna weena dala — Wartas kreiſā krastā — teek noahrdita un atſtahta pilſehtai.

Poſenē, 3. ſept. (21. aug.). Pee goda meelaſta keiſars iſſauza weſelibas Kreewijas Keiſaram. Orkeſtrs noſpehleja Kreewijas himnu. Pehz tam keiſars iſſauza weſelibas armijai un iſſazija atſinibu kareiwju ſabeedribam. Keiſars dahwinaja Warſchawas generalgubernatoram Tſchertkowam Melnā ehrgla ordeni un Peterburgas pulka komandeerim generalmajoram Peleram Krona ordena 2. ſchkiras ſwaigſni. — Keiſaru pahris tika aukaini apſweizinats. Parade iſdewās ſpihdoſchi. Kreewu weeſi bij ari klaht. Starp atklahtām ehkam ſewiſchki lepojās ar iſgreſnojumeem arkibiſkapa pils, garigā ſeminarija un wiſas zitas katoļu ehkas.

Sofijā, 3. ſeptembrī (21. auguſtā). Bij generala Zontſchewa, agrakās Makedoneeſchu komitejas wizepreſidenta, wakar tika apzeetinats ari komitejas lozeklis palkawneeks Nikolows, kas teek apwainots par bandu ſaſtahdiſchanu. Abi apzeetinati Dubnizā, netahlu no robeſchas, un ſtiprā apſardſibā aiſgahdati uſ Bulgarijas ſeemeldalu, kur pagaidam eeſlodſiti zeetumā.

Nujorkā, 3. ſeptembrī (21. auguſtā). Medneezibas ekipaſcha, kurā Ruſwelts ar ſaweem pawadoneem brauza, ſaduhrās pee Pitsfildas ar elektriſkā dſelſszeļa wagonu. Ruſwelts weegli eewainots gihmi, Kortals ari weegli eewainots. Slepenpolizijas agents nonahwets. Wagona konduktors apzeetinats. Sirgi noſiſti.

Дозволено цензурою. — Рига, 22-го августа 1902 г.

Isdewejs un redaktors: Fr. Weinbergs.

Daudj tuplas laimes

Sirds ahkischam

schuhpula swehtkôs, 23. augustâ sch. g. wehlè

Resnais.

Adreses.

Ambulanze

Terbatas eelâ № 55a. Katru deenu no pulkst. 1/21— /22. Maksurigeem ismeklefchana brihwa. 672b

Dr. Putnisch. Dr. Perlbachs.

Sobu ahrste

Late Weibel,

Leelâ Smilschu eelâ Nr. 5, netahlu no birschas.
Runajama: no 9—1 un no 4—6. 151a

Ahdas un dsimuma slimneekus peenemu no pulkst. 9—12 1/2 un no 5—8 1/2 **Aleksandra eelâ Nr. 94, I.**

Dr. B. Klein,
prakt. ahrsts.

Kaunuma ahdas, sisilitkâs, puhschla un weneriskâs slimibâs runajumi pa wasaras laiku likdeenas no pulkst. **10—2** pusd. un **4—7** wak. Swehtdeenâs tikai no pulkst. **10—2.**

Dr. H. Levy,

prakt. ahrsts.
Suworowa eelâ Nr. 10.
647b Brelin Wehrmann dahrsam.

Aleksandra eelâ Nr. 84.
Runas stundas **weneriskâs, ahdas** un **dsimuma slimibâs** no pulksten 9—11 preekschpusdeenas un no 6—8 wakarâ.

Dr. N. Hirschberg
prakt. ahrsts. 414b
Aleksandra eelâ Nr. 84.

Poliklinika

ahdas un dsimuma slimibâs, Rigâ, Schkuhnu eelâ Nr. 16. Starp zitu **ismekleschana ar elektrisku apgaismoschanu, ahrsteschana ar elektrizitati.**
Slimneekus peenemu katru deenu no pulkst. 12—3 pehz pusd.
H. Simonsons,
871b eestahdi pahrwaldoschs ahrsts.

Peenemu slimneekus
ahdas, kaunuma, sifilitkâs, puhschla un weneriskâs slimibâs ikdeenas no pulksten **9—1,** un no pulksten **5—9** wakarâ.

Dr. L. Gordon

L. Kaleju eelâ 30, 1 trp.

Ari ahrsteju zaur masaschu un elektrizitati.

Beedribu sinojumi.

R. L. B.

Peektdeen, 23. augustâ s. g., plkst. 6 vak.

Derigu Gram. Nodalas Rakstu Komisijas sede.

* Preeksneeks.

R. L. B.

Peektdeen, 23. augustâ, 1902. gadâ, pulksten 7 vakarâ.

Derigu Gramatu Nodalas sede.
Preeksneeks.

Rig. Latv. Dzeed. Beedr.

Meginajums

Peektdeen, 23. augustâ plkst. 8 1/2 vak. **jauktam un viru korim**

Preeksneeciba.

Sasulauka palihdsibas beedriba. Swehtdeen, 25. augustâ sch. g., no pulksten 10 rihtâ lihdf p. 12 deenâ **preekschneezibas sehde;** no plkst. 1—4 pehz pusd. **beedru sapulze, walkaschanas un jaunu beedru usnemschana.** Luhdsam dibinatajus beedrus sawas maksaschanas nomaksat. Par dibinatajeem skaitas no 7. maija 1902. gada
896a Preekschneeziba.

Nepahrspehjama
pehz wadischanas un weenkarschib. ir tahlu isplatita rakstama maschina 696b

Ideal

ar labi redsamu rakstu **90** rakstu sihmem un daudseem pârlabojumeem, kâ ari ☛ lehtakais ☚ no wiseem lihdschinejeem pawairoschanas aparateem

Schapirograph

☛ **Prospekti un eewedi** preeksh paschmahzibas dabujami *pirmâ Rigas rakstamu maschinu birojâ* preeksch mahzischanâs un norakstéem **Sekkuhsu u. Sirgu eelu st. № 19.**

Sw. Peterburgas kompanija

„Nadeschda"

usnemas par lehtakajam premijam

apdroschinajumus pret ugunsgrehkeem.

General-agents A. Augsburg

891a **kantors Kungu eelâ Nr. 28,** Marstal eelas stuhrî.

Pahrleezinajatees!!
Sekams apgahdajeet sew pulkstenus, selta un sudraba leetas, luhdsu apskatat manu krahjumu, jo tahda paschu labuma prezes, kâ zitâs tirgotawâs, dabusat pee manis samehrâ lehtaki. Peedahwaju **selta, sudraba** un **tehrauda** kabatas pulkstenus; jaunselta sahkot no 4.50 kap., Amerikas no 7 rbl., Schweizijas par 9 rbl. (zitur 12 rbl.) **Sudraba** pulkstenus sahkot no 7 rbl., Schweizijas slawenee Mermod freres, kuri war eet 5 gadi bes taisischanas. no 15—18 rbl. gabalâ. **Seenas** un **galda** pulkstenus balta metala **karotes** par 8 rbl. duzi, **serwises** jaunselta **pulkstenu kehdes** 14 karatuselta kuras nekad krahsu nesaudê. — Leelakâ mehrâ eepehrkot un pehz leelas pelnas netahrojot, man ir eespehjams lehtaki pahrdot un zeen. publikai tahdâ sinâ pakalpot. Speziala islaboschanas darbniza. Wisadu greśnuma leetu un pulkstenu apseltischana elektriskâ zelâ.
Augstzeenîbâ **Waldmanu Roberts, Rigâ, Marijas eelâ № 10a.**

Ji laipni zeen. publikai peedahwaju sawu **zenu rahditaju** ar ne masak kâ 100 nobildejumeem; par brihwu peesuhtu.

Swehtdeenâs weikals atwehrts pulkst 1—6 pehz pusdeenas.

W. Andrejewsky
ahdu pahrdotawa Rigâ
Pelbu eelâ Nr. 27, peedahwâ
preeksch aisbalpahrdoschanas

gat. kungu gamaschas no 1 gab.	3.15
gatawas stibletes gamaschas	2.50
dahmu schnoru kurpes	1.50
leelu behrnu kurpes stipras	80
„ pusstipras	45
uhdens sahbaki	5.—

☛ Leelâ ismehlè wisadas **ahdu prezes** un gatawas gamaschu wirsahdas. 45b

Jaunas sahles garnituras ar sahu un Borbo pihschu, poslamenti, sahles spogeli, dahmu un kungu rakstamie galdi un kumode, tualete, drehbju skapis, ihstenas gultas skapis, etaschers, ehdamais galds, masgajamais galds, gulta, ohscha kata bufete, ohscha, behrsu un Wihnes krehsli, leeli un masi galdi un daschadas zitas istabas leetas lehti pahrdodamas **Suworowa eelâ № 28a.** 856a

Holandeeschu
puku sihpoli
Jazintes, Tulpes, Narzisses, Tazettes, Krokus
un ziti ir peenahkuschi un atkal dabujami

Fr. Lassmana
sehklu tirgotawâ,
Rigâ, Aleksandra bulwari № 1,

Isrihkojumi.

Atturib. beedriba „Ausekls".
„Ausekla" telpâs (us Peterburgas sch. Nr. 5.
Swehtdeen, 25. augustâ 1902. gadâ pulksten 5 deenâ.

Weesigs wakars

ar preekschnesumeem no magijas mahkslineeka un wehdera runataja

Jahna Strausa.

Preeksch un pehz israhdes dahrsâ

deja

Seejas maksa: kungeem 40 kap., dahmam un beedreem 30 kap., gimenes biletes (4 pers.) 1 rbl., behrneem puszenas.
NB. **Leetainâ laikâ deja notiks sahlê.**
923b Komiteja

Ilgezeema Palihdsib. Beedriba isrihkos sestdeen, 24. augustâ sch. g. **Ilgezeema parka sahlê Dinamindes eelâ Nr. 50.**

Puku balli.

Seeja: beedreem un dahmam 40 kap., weesu kungeem 50 kapt.
Sahkums pulksten 8 wakarâ, beigas pulkst. 5 no rihta.
Spehles kreewu kareiwju orkesters.
NB. Beedreem pee kaffes beedru kahrtes jausrahda.
Walde.

Kugu sinas.

Rigâ eenahkuschi kugi.

17. augustâ. Wahzu tw. Hans Krohn, kapt. Köster no Holtenauas ar uhdeni. Anglu tw Isle of Jona, kapt. Transoms no Kopenhagenes ar uhdeni.
18. augustâ. Holl. tw. Constance, kapt. Laps no Kronstates tuksch. Kreewu tw. Wladimir, kapt. Horsts no ? ar mantam. Kreewu tw. Hurricane, kapt. Schmits no Peterburgas us Pernawu ar mantam. Kr. tw. Welikij Knjas Alexander Michailowitsch, kapt. Bengsons no Londones ar mantam. Wahzu tw. Duesternbrook, kapt. Fäcks no Hamburgas ar mantam. Wahzu tw. Triton, kapt. Langhans no Hamburgas ar daschadam mantam.
19. augustâ. Kreewu tw. Constantin, kapt. Wolters no Peterburgas ar mantam. Wahzu tw. Juno, kapt. Jespersens no Grangemutes ar oglem. Norw. tw. Bernadotte, kapt. Lindtners no Peterheadas ar silkem. Wahzu tw. Ostsee, kapt. Breidsprechers no Stettines ar mantam.
19. augustâ. Kreewu 3 mast. sch. Imperator, kapt. Behrsinsch no Grangemutes ar oglem. Wahzu tw. Liwland, kapt. Ahrens no Libekas ar ladinu.
20. augustâ. Danu tw. Adolph Andersens, kapt. Södensens no Kopenhagenes ar mantam. Kreewu tw. Igor, kapt. Altemanns no Leepajas ar mantam. Kreewu tw. Rurik, kapt. Karlsons no Reweles ar mantam. Kreewu tw. General Radetzki kapt. Bauers no Antwerpenes ar superfossoru. Kr. tw. Mofa, kapt. Röhrigs no Pernawas ar mantam. Anglu tw. Penelope, kapt. Rofs no Leithes ar ladinu. Anglu tw. Hafland, kapt. Griffiths no Kles ar uhdeni.

No Rigas isgahjuschi kugi.

17. augustâ. Tw. Düna, kapt. Silinsch us Peterburgu ar mantam. Tw. Edith, kapt. Arwidsons us Libeku ar malku. Tw. Stald, kapt. Kristiansens us Ostendi ar malku.
18. augustâ. Pampa, kapt. Kristiansens us Daniju ar eelas tuhkam. Wilhelmine, kapt. Josephsens us Daniju ar eelas tuhkam. Tw. Krystal, kapt. Gunnulfsens us Kopenhageni ar labibu. Hansine, kapt. Nielsens us Angliju ar eelas tuhkam. Sonora, kapt. Paulsons us Kuleskil ar malku.
18. augustâ. Tw. William, kapt. Abergs us Daniju ar labibu.
19. augustâ. Smelts, kapt. Silienthals us Blankeferi ar malku.
20. augustâ. Tw. Sagitta, kapt. Kalfis us Genti ar malku. Tw. Isle of Jona, kapt. Transons us Angliju ar malku. Tw. Pregel, kapt. Olsens us Antwerpeni ar mantam. Tw. Dagmar, kapt. Grats us Pernawu ar daschadam mantam. Tw. Occident, kapt. Thomsons us Hollandi ar malku. Tw. Cumbrian, kapt. Karlesons us Angliju ar malku. Tw. Wladimir, kapt. Horsts.

III. Rigas Krahj-Aisd. Sabeedriba,

Rigâ,

Terbatas eelâ № 26.

Peenem **noguldijumus** un isdod **aisdewumus** katru darba deenu no pulksten 10 lihdf 2 pehz pusdeenas.
Maksâ **par noguldijumeem 3—6%** gadâ.
Aprehkina **par aisdewumeem 7—9%** gadâ.
Noguldijumu, kâ ari aisdewumu parahdu raksti ir swabadi no krona nodokleem
Sabeedribâ war eestahtees ari beedribas un arteli. Galwineeki war buht ar nebeedri.
Sabeedribas **droschibas kapitals** 1. februari sch. g. bijaar **231** beedru galwojumu **146,715** rbl. **30** kap.
Walde.

!! Eeteizu !!

Patlaban peenahkuschi no **sabeedribas „Laferme" fabrikas Peterburgâ.**

Swètdeenas papirosi.

25 gab. **15** kap. **10** gab. **6** kap.

Wisaugstaka labuma un peemihligas smarschas. Dabujami wisâs labakâs koloniaIpretschu un tabakas pahrdotawâs.

Noliktawa „Laferme" B. Schapiro, 26. 1. Grehzineeku eelâ 26.

Jauns! Jauns!

Pletdselss „Buhris",

5—6 minutês ar petroleja gahses palihdsibu sakarst. **Leeliska laika un naudas eetaupischana.**

General-weetneeks preeksch Kreewijas un Poleem

Julius Wiegand — Rigâ

Leelâ Jehkaba eelâ Nr. 5, II.

Agenti: Maskawâ: **Bergengrün & Intelmann.** Sw. Peterburgâ: **Hugo Salzmann,** Wosnesenskij prospektâ Nr. 22. Lodsâ: **L. M. Guttmann.** Odesâ: **Nik. Lille.**

Bes tam masumâ dabujams Rigâ pee:
Pawel S. Papow,
J. Neblicha angtu magasinâ,
Robert Liss,
A. G. Chatkewitsch, Kalku eelâ Nr. 27 un Aleksandra eelâ Nr. 114,
G. A. Tschetkin, Aleksandra eelâ Nr. 105,
J. E. Muschke, Tehrbatas eelâ Nr. 18.

☛ Bes tam wehl dabujams: **Jelgawâ** pee **J. S. Parigina mantineekeem** un pee **J. Sommerfeldta. Wilandê:** pee **G. A. Reisnera. Dwinskâ:** pee **Ch. R. Jariza. Oberpahlê:** pee **C. F. Leibberga,** un fabrikas noliktawâ **Rigâ** pee **C. J. Bergmann,** Leelajâ Sirgu eelâ Nr. 4. 319b

Preeksch skroderéem, malgatajam, etc. ka ari preeksch mahjas wajadsibam.

Skolas grahmatas!

jaunas un leetotas, dabujamas **wislehtaki**

M. Rosenberga

grahmatu pahrdotawâs,

Rigâ, Teatra eelâ Nr. 1 un Leelâ Kehninu eelâ Nr. 11.
☛ **Leetotas grahmatas** pehrk un eemaina. 810a

Rotalu leetas
leelâ ismehlè teek lehti pahrdotas.
J. Puchk, 88b
rotalu leetu noliktawa,
Marijas eelâ Nr. 9, Aesterewa mahjâ.
Katalsisumi un dreijataju darbi teek isdariti ahtri.

Walmeerâ

spihkera ruhmes, linu un labibas tirdsneezibai noderigas, lihdf ar **dsihwokli,** isihrejamas **Rigas eelâ Nr. 34.** 885a

Mahziba.

Sludinajums.

Jaun-atwehrta ministerijas peensaimneezibas skolâ sahk peenemt

mahzeklus.

Kas wehletos schint skolâ eestahtees, teem juwakas sinas un nosazijumus pasneedj zaur wehstulem: Витебской губ., гор. Дрисса въ им. Хрусталево попечителю школы 922b

☛ Mahziba mana

rokdarbu skolâ

eesahksees 2 septembri 1902. g. Peeteikschanos peenemu katru deenu no pulksten 10—2 pehz pusdeenas.

Marijas eelâ № 1, dsihw. 15.

A. Murewsky. 897a

100 Dob! Kapitals Kred!

F. sargis	*Preschena ir KAPITALS!*
Grahmatwesch.	*Augstaka alga!*
Korespondenzê	*Zeen. stahwoklis!*
Tirdzn. rehkin.	*Kursi:*
Kantoru darbos	*kungeem, damam, weikalneekeem, amatneekeem.*
Latw., Kreewu jeb Wahzu walodâ	*Mahzib. sahkums katrâ laikâ.*

☛ *Par walsti* zeen. weikalneekeem eeteizu kreetnus spehkus no zaweeteem mahzekleem (kung. un damas) un luhdsu, wajadsibâ pee manis laipni peeprasit. *Prospektus peesuhtu par welti.*

J. Kastnirs,
Rigâ, Bastoja bulwarî Nr. 11, pee Nikolaja tilta.
Run. p. 1—3 un 7 w., zitâ laikâ: E. Platea druk.
Par zakmem galwoju.

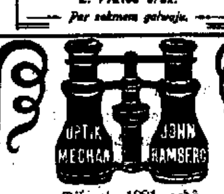

Dibinata 1881. gadâ

John Ramberg,

optiska magasina.
Rigâ, masâ Kaleju eelâ № 20, peedahwâ par lehtam zenam: **brilles un pangsnejas,** no selta, dublê selta, nikela, tehrauda etc., tahlskatus, operu glahses, barometerus, termometerus un

sihmeschanas daiktus
preeksch skoleneem.
☛ Reparaturas teek kreetni un ahtri isdaritas. 700b

Krahsnes un plihtes lehti un stipri istaba Gertrudes eelâ № 58, sehtâ pa labi. **J. Künstler.**

„Rigas Awises"
apstellejumus peenem **Leepajâ** Graudu eelâ № 89, **Kairis'a** kga grahmatu pahrdotawâ. Turpat ari isdalama weeta.

Skolas behrni

atrod laipnu pansiju **Karla eelâ Nr. 19, dsf. 8,** preti Tukuma stanzijai. 881a

Jauna meita

wajadsiga masâ saimneezibâ, Ahgenskalnâ, Kalnzeema eelâ № 87, I trep. augstu.

Melders

drihsumâ wajadsigs ar labam leezibam, bet tikai tahds, kuram ari sinaschanas ir par lokomobiles wadischanu. Peeteikschanos zaur wehstulem peenem станц. Варкланы, Витебской губерн., Муркустань г-ну Брунину. 843a

Kurpneeks

tuhlin wajadsigs Schreienbuschâ I lin. № 25. 893a

Puisis

wajadsigs alus pahrdotawâ leelâ Lehger eelâ № 62. 890a

☛ **Wehlos** ☚
ismainit sawu preekschpilsehtâ atrodoschos jaunu 2 stahwu mahju ar dahrsu un pahrdotawu, pret leelaku mahju ar peemaksu. Bes widutajeem. Rakstiskus peedahwajumus luhdsu aistaht „Rigas Awises" ekspedizijâ sem burteem „A. B." 881a

Dsihwokli sastahwoschi no 4 un 5 istabam lihdf ar wisadeem peederumeem, lehti isihrejami Aleksandra eelâ № 151. 891a

Bode

lehti pahrdodama. Peeprasams „Rigas Awises" ekspedizijâ. 898a

☛ Sawu weikalu Walmeeras eelâ № 19, esmu peewenojis sawam weikalam **Walmeeras eelâ Nr. 39.** Zeen. kundes luhdsu mani ari turpmak ar saweem pasteIlejumeem un apmekleschanu pagodinat.
Augstzeenibâ
Kalninsch.

Durwis

leetotas jeb jaunas wehlas pirkt. Kur? saka schahs awises ekspedizija. 891a

Jaunas fuhrmanu droschkas
un **Zehsu wahgi** lehti pahrdodami **Zehsu eelâ Nr. 32.** 883a

☛ Brofcet pehz **zigorineem** sem firmas **„A. Buck"**, tee ir labi. **Familijas kafeja,** wefeligs dsehreens. **Maiksta eesalu kafeja,** nerwu stiprinadams dsehreens. **Eesalu kafeja,** loti deriga preeksch behrneem un wahjeem nerweem. Aisalpahrdewejî dabu augstu rabatu. Dabujama wisos leelakos weikalos Rigâ. 89b

Lehti un labi.

Mag. E. Birsmana

apteeku pretschu tirgotawa

Kungu eelâ Nr. 4,

☛ otrâ namâ no Kalku eelas ☚

peedahwâ sawu bagatigo krahjumu **apteeku pretschu, parfimeriju, krahsu** u. t. pr. **Lihdsekkus pret blaktim un schurkam.** 696b

Ihpaschneeki **Gudsche & Co.**

A. Grass,
Sellina dsirnawâs
zaur Aluksni.

Pasinoju, ka pee manis katrâ laikâ dabujamas par **wislehtakâm zenâm, jaunakâs konstrukzijas.**

Wehtijamas maschinas wisadôs leelumôs, kâ ari tihrkulamas maschinas, pahrlabotas konstrukzijas, darbinajamas ar sirgeem. jeb wehja waj uhdens turbinâm, kâ ari
Wisadas maschinu dalas gatawas jeb ari us pasteIlejumu. Manas darbnizas maschinas ari dabujamas **Stamereenâ,** pee tirgotaja **J. Hinzenberg kunga.**

889a Augstzeenibâ **A. Grass,** Sellina dsirnawâs zaur Aluksni.

Louis Edelberga,

sudraba-, selta-, sudraba-, alfenida un pulksteru weikals, atrodas tagad

Aleksandra eelâ Nr. 4,
un **Aleksandra eelâ Nr. 5.**

Wisadi apstellejumi un reparaturas teek noteiktâ laikâ un lehti isdariti. Pastahwigi krahjumâ **laulajamee gredseni.** Leetotas selta un sudraba leetas top atpirktas par wisaugstakâm zenâm. 813b

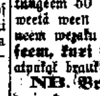

Muzikantu sabeedriba.
Swehtdeen, 25. augustâ. 1902.

Isbraukums

us **Katlakalnu,** Belles muischas parkâ.

Sakumu weetâ starpbrihschôs dseedâs laipni preedalijees „Seedâ" jauktis un wihru kori, dirigenta J. Thursa kunga wadibâ.
Nobraukts no pontona tilta Doles steem ar **kugiti „Mobil" un puschkotam leellaiwam taisni pulksten 1/2 11 no rihta.** Atpakal brauks pulksten 8 wakarâ.
Peedalischanâs maksa no Rigas, kungeem 50 kap. dahmam 30 kap. Sakumu weetâ weeni 25 kap. no personas. Behrneem wezaku pawadibâ par brihwu. **Weeseem, kuri no Rigas nepeedalisees,** atpakal braukschana maksâ 20 kap. no pers.
NB. Brihwbiletes no J. Balod kga derigas.
Leelus gadijumâ sakumu weetâ pajumte. **Pilniga bufete.**
890a Rikot. komisija.

Rigas Latveešu Beedribas zalé,

svetdeen, 25. augustá, 1902 gadá, pulkst. 8 vakará:

Koncerts

izrikots no

Rig. Latv. Bdr. Muzikas Komisijas.

Pee koncerta laipni peedalisees: operu dzeedataja M. Viegnera kdze (mecozoprans), brivmakslineeks **Andr. Jurjana** kgs (mežarags), profesors **Ludv. Betiņa** kgs (klaveeres), brivmakslineeks **Pavuls Jurjana** kgs (basbaritons), konservatoristi: **O. Vogelmaņa** kgs (cello), **A. Dombrovsky** kgs (vijole) un **J. Sotzky** kgs (mežarags), **P. Saks** kgs (tenors), Rig. Latv. Dzeedas. Beedribas **jaukts un viru kori** profesora **J. Vitola** kga vadibá. Pavadijumus izdaris **A. Kalniņa** kgs un konservatoriste **Rogge** jkdze.

Programa.

I.

1) **Ne vis slinkojot un pustot** (j. un v. k.) . . . . . Andr. Jurjana.
2) **Allegro iz II. koncerta** (J. Sotzky kungs) . . . . . K. Matija.
3) a. **Tu vel nezini** / b. **Jau aiz kalneem** (P. Saks'a kungs) . . . . . A. Kalniņa.
4) **Koncerta gabals** (O. Vogelmaņa kgs) . . . . . Servais.
5) a. **Bez noputam mitā** / b. **Medineeks** (P. Jurjana kgs) . . . . . Čaikovska / Šuberta.
6) **Trimpula** (davata Rig. L. Dz. B. viru kor.) v. k. . . J. Vitola.

II.

7) a. **Romance G dur** / b. **Reverie G dur** (A. Dombrovsky kungs) . . . . . v. Beethovena. / Vieuxtemps'a
8) a. **Tautas dzeesmas** / b. **Romance** (M. Viegnera kdze) . . . . . J. Vitola. / A. Kalniņa.
9) a. **Barcarole G dur** / b. **Jagdlied** (Lud. Betiņa kgs) . . . . . Rubinšteina. / Mendelsohna.
10) **Jel nevaicā dzeesma ar meža raga pavadijumu.** (P. Jurjana un A. Jurjana kgi) . . . . . A. Jurjana.
11) **Skerco** (O. Vogelmaņa kgs) . . . . . von Hoens'a.
12) **Gaismas pils** (uz publikas veleŝanos) j. k. . . J. Vitola.

Beckera koncerta klaveeres iz P. Neldnera magazinas.

Biletes maksá (eeskaitot labdar. nodokli) 1—3 rindá 2 rbl., 4—6 rindá 150 kap. 7—10 rindá 1 rbl. 11—20 rindá 80 kap., nenumuretás veetás zalé 50 kap., galerijá 30 kap., programas á 5 kap.

NB. Biletes un programas **eepreekš dabújamas Rig. Latv. Beedribá** no pulksten 12—2 deená un **koncerta deená** no pulkst. 5 sakot pee vakara kases.

R. L. B. Muzikas Komisija.

Дозволено цензурою Рига, 22-го августа 1902 г.
Drukajis Kalninsch & Deutschmans Rigâ, Maza Grehzineeku eelâ № 2.